

Nr 4 A.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1921 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1922 fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till försvarsdepartementet.

(1:a avd.)

I. Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under återopande av punkt 1 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* från och med år 1922 öka det ordinarie anslaget till departementschefen, nu 17,000 kronor, med 7,000 kronor till 24,000 kronor, *dels* besluta, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott, *dels* besluta, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestämmelser fortfarande varit gällande, *dels ock* för sistnämnda ändamål å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

Departements-
chefen.
[1.]

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 1:o) av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till *departementschefen*, nu 17,000 kronor, med 7,000 kronor till 24,000 kronor;

b) besluta, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott;

c) besluta, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestäm-
melser fortfarande varit gällande;

d) för sistnämnda ändamål anvisa på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst 2,000 kronor.

Departementet.

[2.]

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att dels godkänna följande stat för försvarsdepartementet att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	272,000 kronor	
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	6,000	»
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag, högst	26,000	»

Förslagsanslag 304,000 kronor;

dels ock under riksstatens fjärde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken departementet uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 304,000 kronor.

Under erinran om vad utskottet under punkt 4 av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bestämma antalet ordinarie befattningshavare i försvarsdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 chef för lantförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 chef för sjöförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
6 kansliråd	B 20

6 förste kanslisekreterare	B 16
1 registrator	B 14
6 andre kanslisekreterare	B 13
1 kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
2 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
3 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditionsvakt	B 3
2 expeditionsvakter	B 1
1 förste expeditionsvakt å lantförsvarets kommandoexpedition	B 3
1 förste expeditionsvakt å sjöförsvarets kom- mandoexpedition	B 3

b) godkänna följande stat för försvarsdepartementet att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagssnslag	272,000 kronor;
Vikariatsersättningar, förslagsanslag ..	6,000 » ;
Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare m. m., förslagsan- slag, högst	26,000 »
<hr/>	
Förslagsanslag	304,000 kronor

c) under riksstatens fjärde huvudtitel, med utslutande av det under rubriken departementet uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 304,000 kronor.

II. Lantförsvaret.

A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att, i av-
vaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående
lönereglering för personal vid armén, tillsvidare bland de ordinarie

Arméförvalt-
ningen.

[3.]

anslagen under fjärde huvudtiteln för arméförvaltningen beräkna ett förslagsanslag av 547,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Förstärkning
av arbets-
krafterna i
arméförvalt-
ningen.

[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att till förstärkning av arbetskrafterna i arméförvaltningen å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,300 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 9 och 10 av åberopade statsrådsprotokollet.

Till förstärkning av arbetskrafterna i arméförvaltningen har riksdagen på extra stat för såväl år 1920 som innevarande år beviljat ett förslagsanslag, högst, 35,800 kronor.

Under erinran om vad utskottet under punkt 4:o) av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av arbetskrafterna i arméförvaltningen* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,300 kronor.

Avlöning till
personal vid
staber och
truppförband
m. fl.
Ålderstillägg.

[5 och 6.]

5:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag ifråga om ordinarie förslagsanslagen till avlöning till personal vid staber och truppförband (punkt 5) och till ålderstillägg (punkt 6) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Extra löne-
tillägg.

[7.]

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 7) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1921 angivna grunder, av *extra lönetillägg* åt vissa betjante, som åtnjuta avlöning från fjärde huvudtitelns medel, å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 125 kronor.

7:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 8) får utskottet hemställa, Ökade arvoden
åt lärar-
personalen vid
skjutskolan.

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för beredande av *ökade arvoden åt lärarpersonalen vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,300 kronor.

[8.]

8:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag för utbetalande av tillägg till dagavlönning åt indelt manskap under tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar (punkt 9) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

Dagavlönings-
tillägg åt
indelt
manskap.

[9.]

anmäla.

9:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 10) får utskottet hemställa, Mötesbidrag.

[10.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för tilldelande av *mötesbidrag* åt vissa officerare och underofficerare jämte vederlikar å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

10:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ordinarie reservationsanslaget till rekryteringskostnader (punkt 11) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Rekryterings-
kostnader.

[11.]

anmäla.

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att öka ordinarie förslagsanslaget till arméns reservstater, nu 482,300 kronor, med 30,000 kronor, till 512,300 kronor.

Arméns
reservstater.

[12.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 16—19 av åberopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen av ifrågavarande anslag är avsedd för gäldande av pensioner åt personal å reservstat. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må öka ordinarie förslagsanslaget till arméns reservstater, nu 482,300 kronor, med 30,000 kronor, till 512,300 kronor.

[13—15.] 12:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om dels ordinarie förslagsanslagen till arméns personal över stat (punkt 13) och rese- och traktamentspenningar (punkt 14) dels ock höjning av vissa dagtraktamenten (punkt 15) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Rese- och
traktaments-
kostnader
m. m. för
hästuttag-
ningsnäm-
nernas ord-
förande.

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) dels att i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsnämndernas ordförande, förslagsanslag», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 21 —24 av återopade statsrådsprotokollet.

[16.]

Enligt § 8 av lagen den 2 juli 1915 angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen) äger ordförande i hästuttagningsnämnd av statsmedel tillgodonjuta dels gottgörelse för de honom genom uppdraget åsamkade kostnader, såsom skrivmaterialier, postporto och skrivarhjälp, dels traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar, dels ock resekostnadsersättning med lega för skjuts efter en häst eller för båtskjuts eller avgift för plats i andra klassens vagn å järnväg eller för salongsplats å ångfartyg.

Härav föranledda kostnader bestredos under åren 1918 och 1919 från anslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning och efter den nya uppställningen av fjärde huvudtiteln från de under anslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader uppförda medel till inskrivnings- och mönstringskostnader. I likhet med arméförvaltningen har departementschefen ansett, att här ifrågavarande utgifter böra bestridas av ett särskilt ordinarie anslag av förslagsanslags natur.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

- a) i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsnämndernas ordförande, förslagsanslag»,
b) under detta anslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

Nytt anslag.

14:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ordinarie anslaget till flyttningersättning (punkt 17) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet härigenom skolat för riksdagen

Flyttning-
ersättning.

[17.]

anmäla.

B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att minska ordinarie förslagsanslaget till penningbidrag och penningtillskott, nu 5,280,980 kronor, med 338,186 kronor till 4,942,794 kronor.

Penning-
bidrag och
penning-
tillskott.

[18.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 24—29 i åberopade statsrådsprotokollet.

Med utgångspunkt från de kontingenter värnpliktiga, som under år 1919 varit tjänstgöringsskyldiga, har Kungl. Maj:t angivit antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga under år 1922 till 9,569,088. Därav borde 9,429,088 dagar upptagas med ett penningbidrag av 50 öre och 140,000 dagar med ett penningbidrag av 1 krona. I enlighet härmed borde enligt Kungl. Maj:ts förslag för penningbidrag under år 1922 beräknas $(9,429,088 \times 0,50 + 140,000 \times 1 =) 4,854,544$ kronor.

Med tillämpning av nyss angivna principer har Kungl. Maj:t ansett, att penningtillskott skulle behöva för år 1922 utgå under 193,000 dagar med 25 öre och under 80,000 dagar med 50 öre. För penningtillskott under år 1922 borde alltså enligt Kungl. Maj:ts förslag upptagas ett belopp av $(193,000 \times 0,25 + 80,000 \times 0,50 =) 88,250$ kronor.

I enlighet med det beslut, som fattats av innevarande års riksdag rörande utbildningstiden för 1921 års klass, bör antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga, i vad avser första tjänstgöring och repetitionsövningar, under år 1922 beräknas till 7,863,148 (se Bil. A). Samtliga dessa dagar böra upptagas med ett penningbidrag av 50 öre. Penningtillskott bör beräknas efter 25 öre under 193,000 dagar och efter 50 öre under 80,000 dagar.

Utskottets
yttrande.

Med utgångspunkt från vad sålunda angivits, kan förevarande anslag beräknas på följande sätt:

Penningbidrag efter 50 öre om dagen	3,931,574 kronor
Penningtillskott » 25 » » »	48,250 »
» » 50 » » »	40,000 »
	Summa 4,019,824 kronor

Vid denna anslagsberäkning liksom vid beräkningen av motsvarande på grundval av antalet tjänstgöringsdagar uppskattade underhålls- och övningsanslag i det följande har emellertid ej hänsyn tagits till eventuella reservtrupper- och landstormsövningar. Därest sådana skulle komma att anordnas under år 1922, kunna de härför erforderliga medlen anvisas å tilläggsstat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till penningbidrag och penningsskott, nu 5,280,980 kronor, med 1,261,156 kronor till 4,019,824 kronor.

Understöd åt
vissa värn-
pliktigas
familjer.

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att minska ordinarie förslagsanslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer, nu 621,300 kronor, med 47,300 kronor till 574,000 kronor.

[19.] Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 29 och 30 av återopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag har av Kungl. Maj:t beräknats efter enahanda grunder, som för innevarande år. Den minskning av anslaget, som nu föreslagits, står i samband med det av Kungl. Maj:t i förhållande till beräkningarna för år 1921 ifrågasatta reducerade antalet tjänstgöringsdagar.

Utskottets
yttrande.

Med ledning av det antal tjänstgöringsdagar för värnpliktige, som beräknats av utskottet för år 1922, torde för understöd åt de värnpliktigas familjer för samma år böra avses ett belopp av $(0,06 \times 7,863,148 =)$ 471,789 kronor eller i avjämnat tal 471,800 kronor. Av detta belopp bör dock omkring 45 procent upptagas såsom tillfällig förhöjning.

Förevarande anslag bör alltså beräknas på följande sätt:

ordinarie understöd	kronor 259,400: —
tillfällig understödsförhöjning	» 212,400: —
	Summa kronor 471,800: —

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer, nu 621,300 kronor, med 149,500 kronor till 471,800 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att dels i riksstaten för år 1922 upptaga ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m. med oförändrat belopp 525,300 kronor, dels ock medgiva, att den värnpliktige enligt gällande föreskrifter tillkommande gottgörelse för inställelse till och återfärd från inskrivningsförrättning eller tjänstgöring må utgå med 1 krona för varje nymil, varmed den tillryggalagda vägsträckan överskjuter 3 nymil.

Inskrivnings-,
mönstrings-
och färd-
kostnader.
[20.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 31—37 av åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en av herr *J. E. Andersson* i Ovanmyra inom andra kammaren väckt motion, nr 32, däri hemställts, att den till de värnpliktige utgående gottgörelsen för inställelse till och återfärd från inskrivningsförrättning och tjänstgöring må utgå med 1 kr. 50 öre för varje nymil, varmed väglängden mellan den värnpliktiges hemvist och inställelseplatsen överskjuter 1 nymil.

I fråga om de skäl motionären anført till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt § 59 i reglementet för arméns avlöning under fred den 11 oktober 1907 äger värnpliktig, som för inställelse vid inskrivningsförrättning, till vilken han blivit kallad, har att från hemvistet i kyrkobokföringsorten till förrättningsstället tillryggalägga mer än 5 nymil och förut icke gjort sig skyldig till förfallolös utevaro från dylik förrättning, att såväl för fram- som för återresan uppbära gottgörelse av 50 öre för varje överskjutande nymil. Efter enahanda grunder utgår enligt § 60 i samma reglemente gottgörelse till värnpliktig, som för inställelse till tjänstgöring vid det truppförband, han blivit tilldelad, har att från hemvistet i kyrkobokföringsorten till vederbörlig samlingsplats eller till övningsorten, om han där skall direkt inställa sig, tillryggalägga mer än 5 nymil och förut ej gjort sig skyldig till förfallolös utevaro från inskrivningsförrättning eller värnpliktstjänstgöring.

Motsvarande bestämmelser äro meddelade i §§ 7 och 8 i förordningen den 21 maj 1915 angående avlöning för sjörullföringsbefäl och för marinens värnpliktiga under fredstid.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att ersättningen för den vägsträcka, som överskjuter 3 nymil, fastställas till 1 krona för varje nymil. Någon härav föranledd höjning av anslaget skulle dock icke erfordras.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har i likhet med departementschefen ansett en förhöjd ersättning för värnpliktig vid ifrågavarande resor böra medgivas, och har utskottet därvid ansett det föreslagna beloppet av 1 krona skäligt. Den av motionären föreslagna höjningen till 1 krona 50 öre kan utskottet alltså icke tillstyrka. Däremot synes, med hänsyn till vad motionären anfört, ersättning böra utgå för varje nymil, varmed den tillryggalagda väglängden överskrider 2 nymil.

Ifråga om beloppet av nu förevarande anslag synes någon höjning på grund av de sålunda förändrade ersättningsbestämmelserna icke erforderlig.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Anderssons i Ofvanmyra ovanberörda motion

a) i riksstaten för år 1922 upptaga ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m. med oförändrat belopp, 525,300 kronor;

b) medgiva, att den värnpliktige enligt gällande föreskrifter tillkommande gottgörelse för inställelse till och återfärd från inskrivningsförrättning eller tjänstgöring må utgå med 1 krona för varje nymil, varmed den tillryggalagda vägsträckan överskjuter 2 nymil.

C. Undervisning, understöd, expenser m. m.

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att öka ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser, nu 579,668 kronor, med, i jämnt krontal, 2,887 kronor till 582,555 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 38—61 av åberopade statsrådsprotokollet.

Undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser.

[21.]

Anslaget är fördelat på följande titlar:

Titel I. Undervisningsmateriel.

» II. De fasta undervisningsverken m. m.

» III. Tillfälligtvis anordnade skolor och utbildningskurser samt oförutsedda behov.

Titel I har upptagits efter en beräkningsgrund av 0,54 öre under 12,383,588 tjänstgöringsdagar med 66,871 kronor 38 öre.

I fråga om titel II har Kungl. Maj:t föreslagit att densamma, nu upptagen till 192,433 kronor 10 öre, skulle ökas dels med 10,000 kronor för vissa resekostnader vid krigsskolans praktiska övningar dels ock med 19,470 kronor för utbildningskostnader för läkare, veterinärer och apotekare.

Å titel III har en minskning av 22,850 kronor av Kungl. Maj:t, föreslagits, i huvudsak föranledd av att vissa övningskostnader överflyttats till andra anslag.

Anslaget i dess helhet har av Kungl. Maj:t upptagits med 582,555 kronor.

Det av utskottet för år 1922 beräknade antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga utgör 7,863,148. Härtill komma 2,814,500 tjänstgöringsdagar för fast anställt manskap. Hela antalet tjänstgöringsdagar, som bör läggas till grund för detta och ett flertal andra öresanslag, bör alltså upptagas med 10,677,648. Med en beräkning av 0,54 öre för tjänstgöringsdag bör under titel I upptagas ett belopp av 57,659 kronor 30 öre.

Utskottets yttrande.

Av skäl, som utskottet i sitt utlåtande nr 4 B punkt 3:o) anfört, bör icke under titel II upptagas den av Kungl. Maj:t föreslagna posten av 10,000 kronor för krigsskolans praktiska övningar.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

Anslaget bör enligt utskottets mening beräknas sålunda:

Tit. I	kronor	57,659: 30
» II	»	211,903: 10
» III	»	293,780: —
		Summa kronor 563,342: 40

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser, nu 579,668 kronor, med, i jämnt krontal, 16,325 kronor till 563,343 kronor.

Merkostnader
vid skjutsko-
lan för
infanteriet
och kavalle-
riet.

[22.]

19:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 22) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för bestridande av vissa *merkostnader vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 21,300 kronor.

Vissa utbild-
ningskurser
vid skjut-
skolan för
infanteriet
och kavalle-
riet.

[23.]

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att för anordnande av vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 50,600 kronor.

Utredningen i ärendet förefinnes å sid. 63—65 av återopade statsrådsprotokollet.

För anordnande under år 1921 av vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet anvisade nästlidet års riksdag å extra stat för år 1921 ett reservationsanslag å 46,070 kronor, varjämte riksdagen medgav, att för samma ändamål jämväl finge tagas i anspråk ett belopp av 14,280 kronor av det för anordnande av

vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet å extra stat för år 1919 beviljade reservationsanslag av 51,800 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må för anordnande av *vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 50,600 kronor.

21:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 24) får utskottet hemställa,

Vissa kostnader för krigsskolans verksamhet.

[24.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till bestridande av *vissa kostnader för krigsskolans verksamhet* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 55,000 kr.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att öka ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar och till skrifter utgivande, nu 24,000 kronor, med 1,400 kronor till 25,400 kronor.

Understöd åt föreningar och till tidsskrifters utgivande.

[25.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sidorna 67 och 68 av åberopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av förevarande anslag är avsedd dels för beredande av förhöjda understöd åt Svenska militärläkarföreningen med 1,200 kronor dels ock såsom understöd åt Trängklubben med 200 kronor till bestridande av lokalhyra och andra med klubbens sammanträden förenade kostnader.

Utskottet, som icke funnit tillräckliga skäl vara anförda för den begärda anslagsökningen, får hemställa,

att ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar och till skrifter utgivande må i riksstaten för år 1922 upptagas med oförändrat belopp, 24,000 kronor.

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) dels till det frivilliga skytteväsendets befrämjande å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,388,000 kronor, dels medgiva, att av detta anslag ett belopp av 800,000 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget till äldre anslagsberättigade skyttar, ställes till förfogande av arméför-

Frivilliga skytteväsendets befrämjande.

[26.]

valtningens artilleridepartement för anskaffning av mobiliseringsammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnar 8,000,000 skarpladdade patroner m 94 med skyldighet för överstyrelsen att återställa tomhylsor och laddramar, svarande mot 75 procent av det utlämnade antalet patroner, dock med rätt för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle sådant påkalla, till överstyrelsen kontant utbetala sistnämnda belopp, dels ock medgiva, att till den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1921 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma år äro eller kunna varda bestämde i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 68—84 av åberopade statsrådsprotokollet.

För det frivilliga skytteväsendets befrämjande är i riksstaten för år 1921 uppfört ett extra anslag av 1,472,000 kronor.

Antalet anslagsberättigade skyttar har för år 1922 ansetts bära beräknas till 120,000, därav 100,000 äldre skyttar och 20,000 mycket unga skyttar och nybörjare.

Det för *skytteförbundens överstyrelse* avsedda anslagsbeloppet har av Kungl. Maj:t ansetts bära ökas med 11,858 kronor till 103,400 kronor. Av förhöjningen avses 4,000 kronor för ökning av de för rese- och traktamentsersättning åt ledamöterna i skytteförbundens överstyrelse och dess verkställande utskott avsedda medel, 600 kronor för höjning av överstyrelsens kassaförvaltares arvode till 1,500 kronor, 2,258 kronor för bestridande av de ökade utgifterna för bränsle, lyse och expenser hos överstyrelsen, samt 5,000 kronor för ökade kostnader för skyttemärken m. m.

Anslagsposten till *skytteförbunden* har föreslagits höjd med 2,000 kronor för att möjliggöra ökning av ett till Norrbottens skytteförbund utgående extra understöd.

Vid beräkningen av de för *skytteföreningarna* avsedda medlen hava de för innevarande års anslag gällande grunder följts. Den för anskaffning av målskjutningsmateriel för nybildade skytteföreningar avsedda posten har av Kungl. Maj:t ansetts bära ökas med 3,000 kronor till 6,000 kronor.

Beträffande de under *övriga utgifter* erforderliga medel — för innevarande år upptagna med 46,058 kronor — har under denna rubrik för år 1922 äskats 45,200 kronor.

Anslaget i dess helhet har beräknats på följande sätt:			
till	skytteförbundens överstyrelses administrations-		
	kostnader samt särskilda utgifter att utbetalas		
	genom överstyrelsen	kronor	103,400: —
»	skytteförbunden	»	153,400: —
»	skytteföreningarna:		
a)	årsunderstöd		
dels	å 2 kronor till 100,000 äldre		
	skyttar, förslagsvis	kronor	200,000: —
dels	å 1 krona till 20,000 mycket		
	unga skyttar och nybörjare,		
	förslagsvis	kronor	20,000: —
b)	ammunitionsbidrag		
dels	till likviderande av 8,000,000		
	patroner m/94 att genom		
	arméförvaltningens artilleri-		
	departement tillhandahållas		
	skytteföreningarna för att ut-		
	delas till 100,000 anslags-		
	berättigade äldre skyttar ...	»	800,000: —
dels	att kontant tilldelas skytte-		
	föreningarna i förhållande		
	till antalet anslagsberätti-		
	gade skyttar med kammar-		
	ammunition ett såsom fast		
	bestämt belopp	»	60,000: —
c)	bidrag till nybildade skytte-		
	föreningar för anskaffande		
	av målskjutningsmateriel	»	6,000: —
			kronor 1,086,000: —
till	övriga utgifter:		
	riksskyttetävling i Norrland		
	år 1922	kronor	10,000: —
»	understöd åt föreningen för		
	befrämjande av skolungdo-		
	mens vapenövningar	»	3,000: —
»	understöd för anordnande		
	av skjutbanor och andra ut-		
	gifter för det frivilliga		
	skytteväsendet	»	32,200: —
		»	45,200: —
			<u>Summa kronor 1,388,000: —</u>

Kungl. Maj:t har slutligen i samband med detta anslagsäskande begärt riksdagens medgivande att under år 1921 av å anslaget förefintliga reservationer utbetala dyrtidstillägg åt viss hos skytteförbundse överstyrelse anställd personal.

Utskottets
yttrande.

Vid granskningen av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet funnit att följande ökningar icke nu synas böra beviljas:

förhöjd traktamentsersättning	4,000	kronor
förhöjt arvode åt överstyrelsens kassaförvaltare	600	»
ökade utgifter för bränsle m. m. hos överstyrelsen	2,258	»
ökade kostnader för skyttemärken	2,000	»
anskaffning av målskjutningsmateriel	3,000	»

Summa 11,858 kronor

En begränsning av anslagsbehovet för år 1922 med i runt tal 12,000 kronor till 1,376,000 kronor torde härigenom kunna ske.

Den föreslagna utbetalningen av dyrtidstillägg har utskottet funnit sig böra tillstyrka.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) till det *frivilliga skytteväsendets befrämjande* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,376,000 kronor,

b) medgiva, att av detta anslag ett belopp av 800,000 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget till äldre anslagsberättigade skyttar, ställes till förfogande av arméförvaltningens artilleridepartement för anskaffning av mobiliseringsammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnar 8,000,000 skarpladdade patroner m 94 med skyldighet för överstyrelsen att återställa tomhylsor och laddramar, svarande mot 75 procent av det utlämnade antalet patroner, dock med rätt för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle sådant påkalla, till överstyrelsen kontant utbetala sistnämnda belopp,

c) medgiva, att till den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personalen, med

undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1921 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma år äro eller kunna varda bestämda i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

24:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 27) får utskottet hemställa,

Soldathems-
verksamhet.

[27.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för understödjande av *soldathemsverksamhet* vid arméns truppförband å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att öka ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m., nu 297,610 kronor, med 9,204 kronor till 306,814 kronor.

Skrivmateri-
alier, expen-
ser, bränsle,
lyse m. m.

[28.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 85—102 av återopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av ifrågavarande anslag avser ökning av de under tit. I, skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m. vid verk och staber m. fl. upptagna posterna

till skrivmaterialier, eldning, belysning m. m. för fortifikationsbefälhavarens å Karlsborg expedition med kronor	2,800: —
» skrivmaterialier, städning och tvätt m. m. för fortifikationsbefälhavarens i Boden expedition	» 3,200: —
» avgifter m. m. för telefoner till vakter och fortväblar i Bodens fästning samt till brandchefen i Boden	» 1,604: —
» eldning, belysning och städning för kommandantens å Karlsborg expedition	» 1,600: —
	<hr/>
Summa kronor	9,204: —

Härjämte har av Kungl. Maj:t föreslagits, att till ifrågavarande titel skulle från titel III, oförutsedda expensbehov samt för centralupp-

handling, överförs ett belopp av 1,000 kronor, avsett för militärbefälhavarens på Gottland expedition, vilket vid den nya uppställningen av fjärde huvudtiteln kommit att felaktigt upptagas under tit. III.

Vad av Kungl. Maj:t beträffande ifrågavarande anslag föreslagits har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m., nu 297,610 kronor, med 9,204 kronor till 306,814 kronor.

Skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden.

26:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att öka ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden, nu 151,175 kronor med 12,075 kronor till 163,250 kronor.

[29.]

Utredningen i ärendet förefinnes å sid. 102—111 av åberopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av ifrågavarande anslag är avsedd för bestridande av expenskostnader vid intendenturkompanierna, artilleriets skjutfält och artilleritruppförbandens tygverkstäder.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden, nu 151,175 kronor, med 12,075 kronor till 163,250 kronor.

Vissa arbeten å mobiliseringsverket.

[30.]

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att till bestridande av kostnader för vissa arbeten å mobiliseringsverket å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 66,600 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 112 och 113 av åberopade statsrådsprotokollet.

Till vissa arbeten å mobiliseringsverket har av riksdagen tidigare anvisats medel, senast år 1920, då för ändamålet beviljades ett belopp av 28,700 kronor, att utgå under år 1921.

Det av Kungl. Maj:t nu gjorda äskandet är grundat på en inom generalstaben uppgjord beräkning, enligt vilken för treårsperioden 1922—1924 till vissa arbeten å mobiliseringsverket erfordrades tillhoppa 200,000

kronor. Anslagsbehovet för år 1922 syntes departementschefen böra beräknas till 66,600 kronor.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande hemliga handlingarna, har ansett, att ett belopp av 35,000 kronor bör för år 1922 bliva tillfyllest för ifrågavarande ändamål.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till bestridande av kostnader för *vissa arbeten å mobiliseringsverket* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

D. Förplägnad, intendenturmateriel, reparation, övningar m. m.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att minska Mathållning. [31.]
ordinarie förslagsanslaget till mathållning, nu 7,789,415 kronor, med, i jämnt krontal 339,552 kronor till 7,449,863 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 113—118.

Förevarande anslag har av Kungl. Maj:t beräknats efter ett portionspris av 0,60 kronor för man och dag. Då antalet tjänstgöringsdagar för år 1922 av Kungl. Maj:t upptagits till 12,383,588 har kostnaden för mathållning åt fast anställd och värnpliktig personal beräknats till 7,410,152 kronor.

Kungl. Maj:t har emellertid föreslagit, att musikeleverna vid armén även skola erhålla portion in natura på kronans bekostnad, för vilket ändamål ytterligare 19,710 kronor skulle erfordras under förevarande anslag, som alltså av Kungl. Maj:t för år 1922 föreslagits att utgå med ett belopp av 7,449,863 kronor.

Utskottet har, såsom under punkt 18:o närmare angivits, för år 1922 beräknat antalet tjänstgöringsdagar för fast anställda och värnpliktiga till 10,677,648. Mathållningen för ifrågavarande personal skulle med ett portionspris av 0,60 kronor för dag draga en kostnad av 6,406,589 kronor.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag att tillerkänna musikeleverna portion in natura anser sig utskottet med hänsyn till den pågående

Utskottets
yttrande.

revisionen av vårt lands försvarsväsen icke böra tillstyrka detsamma.

För arméns mathållning bör alltså upptagas ett belopp av 6,406,589 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till mathållning, nu 7,789,415 kronor, med i jämnt krontal 1,382,826 kronor till 6,406,589 kronor.

Munderingsutrustning.

[32.]

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att minska ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning, nu 4,567,998 kronor, med i jämnt krontal 224,955 kronor till 4,343,043 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid 118—121.

Vid beräkningen av ifrågavarande anslag har Kungl. Maj:t utgått från en dagskostnad av 33 öre för man och 10 öre för häst.

Utskottets yttrande.

Med en beräkning av 33 öre under 10,677,648 manskapstjänstgöringsdagar och 10 öre under 2,552,290 hästtjänstgöringsdagar skulle för munderingsutrustning under år 1922 erfordras (3,523,624 + 255,229 =) 3,778,853 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning, nu 4,567,998 kronor, med i jämnt krontal 789,145 kronor till 3,778,853 kronor.

Kasernutredning, intendenturfordon m. m.

[33.]

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att öka ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m. nu 1,449,111 kronor, med, i jämnt krontal, 405,592 kronor till 1,854,703 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 121—128.

Förevarande anslag har av Kungl. Maj:t uppdelats på följande titlar:

- Titel I. Kasernutredning.
- » II. Förplägnadsutredning.
- » III. Intendenturfordon.
- » IV. Skidmateriel.
- » V. Musikmateriel.

Titel I har beräknats efter en kostnad av 5 öre för man och dag samt av Kungl. Maj:t upptagits med ett belopp av 619,179 kronor 40 öre.

Till grund för beräkningen av titel II har lagts en kostnad av 5 öre för man och dag samt 1 öre för häst och dag. Titeln har av Kungl. Maj:t beräknats till 658,023 kronor 36 öre.

Å titel III har ett belopp av 380,000 kronor ansetts erforderligt.

Titel IV har för år 1922 upptagits med samma belopp som för innevarande år eller 160,000 kronor.

Vad slutligen angår titel V har å densamma i likhet med föregående år upptagits ett belopp av 37,500 kronor.

Intendenturanslaget i sin helhet har för år 1922 av Kungl. Maj:t föreslagits att utgå med (619,179: 40 + 658,023: 36 + 380,000 + 160,000 + 37,500 =) 1,854,703 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning att frångå de föreslagna beräkningsgrunderna i fråga om titlarna I och II, har med utgångspunkt från ett antal manskapstjänstgöringsdagar av 10,677,648 och hästtjänstgöringsdagar av 3,835,700 beräknat de å dessa titlar erforderliga beloppen för år 1922 på följande sätt:

Utskottets
yttrande.

Titel I. Kasernutredning.

10,677,648 × 0,05 = 533,882: 40 kronor

Titel II. Förplägnadsutredning.

10,677,648 × 0,05 = 533,882: 40 kronor

3,835,700 × 0,01 = 38,357: — »

Summa 572,239: 40 kronor

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om titlarna III, Intendenturfordon, och IV, Skidmateriel, har icke givit utskottet anledning till erinran.

I fråga om Kungl. Maj:ts förslag i avseende å titel V, Musikmateriel, har utskottet velat erinra om vad de sakkunniga rörande omläggningen av anslagen under fjärde huvudtiteln å sid. 117 av sitt betänkande anfört i fråga om denna post. Sakkunniga hade här ansett, att det från arméns musikfond årligen utgående beloppet av 37,500 kronor för bestridande av kostnaderna för anskaffning och underhåll av musikmateriel icke längre borde utgå utan i stället tilläggas fondens kapitalbehållning. Utskottet anser emellertid i anslutning till vad i

statsrådsprotokollet den 14 januari 1905 (sid. 24 och 25) anförts, det böra tagas under övervägande, om ej i stället det under förevarande anslag upptagna beloppet kan indragas. För år 1922 har dock utskottet ansett sig böra tillstyrka beviljande av det äskade beloppet.

Intendenturanslagets särskilda titlar böra alltså enligt utskottets mening för år 1922 upptagas med följande belopp:

Titel I.	533,882: 40 kronor
» II.	572,239: 40 »
» III.	380,000: — »
» IV.	160,000: — »
» V.	37,500: — »
	<hr/>
	Summa 1,683,621: 80 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m., nu 1,449,111 kronor, med, i jämnt krontal, 234,511 kronor till 1,683,622 kronor.

Överdrag
till filter.
[34.]

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att av det för anskaffning av överdrag till filter utav 1918 års riksdag beviljade anslag, 880,000 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 220,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 129—131.

Av det för anskaffning av överdrag till filter beviljade anslaget å 880,000 kronor har förut anvisats tillhoppa 660,000 kronor, vadan å det samma återstår ett odisponerat belopp av 220,000 kronor, som nu av Kungl. Maj:t äskats å extra stat för år 1922. På grund av ökade kostnader syntes det avsedda antalet överdrag dock icke kunna anskaffas inom ramen av anslaget, varför ytterligare medel enligt vad departementschefen anført framdeles syntes behöva äskas för fullföljande av anskaffningen.

Utskottets
yttrande.

På grund av inträffat prisfall synes ett större antal överdrag till filter numera kunna anskaffas för de medel, som hittills ställts till för-

fogande, än som vid tiden för statsverkspropositionens avlåtande förut-satts.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må av det för anskaffning av *överdrag till filter* utav 1918 års riksdag beviljade anslag, 880,000 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 220,000 kronor.

32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att av det för anskaffande av intendenturutrustning åt landstormen utav 1918 års riksdag beviljade anslag, 1,755,800 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 277,900 kronor.

Intendentur-
utrustning åt
landstormen.

[35.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 132.

Då ifrågavarande anskaffning utan större olägenhet torde kunna tillsvidare anstå, har utskottet av statsfinansiella skäl icke ansett sig nu kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att till inventarier i nya och äldre kasernetablissemang å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 265,700 kronor.

Inventarier i
nya och äldre
kasernetab-
lissemang.

[36.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 132—139.

Kungl. Maj:ts förslag avser anskaffning av inventarier för följande belopp:

för Första och Andra livgrenadjärregementena	kronor	120,000: —
» Norra skånska infanteriregementet	»	20,000: —
» Vendes artilleriregemente	»	11,000: —
» Södra skånska infanteriregementet	»	8,700: —

för Etablissemang et å Tånga hed	kronor	25,000: —
» Svea livgarde	»	35,000: —
» Etablissemang et å Marma	»	40,000: —
» Norrlands trångkår	»	6,000: —
	Summa kronor	265,700: —

Utskottets
yttrande.

Enligt utskottets mening torde med anskaffning av inventarier för etablissemang et å Tånga hed samt för Svea livgarde kunna anstå. Det för inventarier i etablissemang et å Marma begårda beloppet synes vidare kunna nedsättas till 25,000 kronor.

Av det åskade anslaget skulle alltså återstå [265,700—(25,000+35,000+15,000)]=190,700 kronor, vilken summa på grund av inträffat prisfall synes kunna avjämnas till 175,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *inventarier i nya och äldre kasernetablissemang* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 175,000 kronor.

Anskaffning
av manskapsskåp
vid
armén.

[37.]

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att för anskaffning av manskapsskåp vid armén bevilja ett anslag av 390,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 130,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 140 och 141.

Ifrågavarande anskaffning avser att bereda möjlighet för varje värnpliktig att under tjänstgöringen förfoga över ett skåp (del av skåp) för förvaring av sina tillhörigheter.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har ansett, att för närvarande medel för ifrågavarande ändamål endast böra ställas till förfogande för år 1922. Beträffande anvisningen för samma år synes densamma kunna begränsas till 100,000 kronor.

Utskottet hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må för *anskaffning av manskapsskåp vid armén* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

35:o) Beträffande ordinarie reservationsanslaget till reparationer har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom [38.]

erinra.

36:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att minska ordinarie förslagsanslaget till furagering, nu 4,605,704 kronor, med 454,023 kronor till 4,151,681 kronor. [39.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 167 och 168.

Furageringsanslaget är av Kungl. Maj:t beräknat efter en kostnad av 1 krona för häst och dag, varjämte för å depå befintliga reparationer upptagits en medelkostnad av 309 kronor för varje.

Enligt en av utskottet verkställd överslagsberäkning (Bil. B) bör till grund för anslaget läggas ett antal hästtjänstgöringsdagar för år 1922 av 3,835,700. Rationskostnaden synes såsom av Kungl. Maj:t föreslagits böra under detta anslag upptagas med 1 krona om dagen. Till furagering för 650 reparationer böra därjämte anvisas medel under anslaget efter en beräknad medelkostnad av 309 kronor för varje reparation.

Anslaget torde alltså böra beräknas på följande sätt:

$$\begin{array}{r} 3,835,700 \times 1 \dots\dots\dots = 3,835,700 \text{ kronor} \\ 650 \times 309 \dots\dots\dots = 200,850 \text{ »} \\ \hline \text{Summa } 4,036,550 \text{ kronor.} \end{array}$$

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till furagering, nu 4,605,704 kronor, med 569,154 kronor till 4,036,550 kronor.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) dels att i riksstaten för år 1922 upptaga ordinarie reservationsanslaget till premiering av lastautomobiler med oförändrat belopp, 40,000 kronor, dels ock att medgiva, att å samma anslag under år 1922 uppkommande behållningar må användas till inköp för arméns räkning av lastautomobiler och traktorer ävensom till anordnande av för dessa erforderliga garageutrymmen. [40.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 169—172.

Utskottets
yttrande.

Såsom av statsrådsprotokollet inhämtas, pågår för närvarande utredning rörande en omläggning av det premieringssystem för lastautomobiler, för vars genomförande anslaget ursprungligen avsetts. Intill dess denna utredning slutförts synes enligt utskottets mening det nuvarande ordinarie anslaget till premiering av lastautomobiler bära ur riksstaten uteslutas.

Då det emellertid lär vara av vikt, att den påbörjade anskaffningen av lastautomobiler, vartill det ordinarie premieringsanslagets medel hittills disponerats och även för år 1922 avsetts att användas, fortsättes i den omfattning, som av Kungl. Maj:t förutsatts, har utskottet ansett, att för detta ändamål bör anvisas ett reservationsanslag å extra stat med ett belopp av 40,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

- a) ur riksstaten utesluta ordinarie reservationsanslaget till premiering av lastautomobiler;
- b) till *inköp för arméns räkning av lastautomobiler och traktorer* ävensom till anordnande av för dessa erforderligt garageutrymme å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Drift och
underhåll av
person-
automobiler.

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att för drift och underhåll av personautomobiler å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 66,000 kronor.

[41.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 172—175.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit, hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för *drift och underhåll av personautomobiler* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 66,000 kronor.

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att minska ordinarie reservationsanslaget till truppförbandens övningar, nu 2,098,463 kronor, med 50,000 kronor till 2,048,463 kronor.

I fråga om utredningen rörande detta anslagsäskande får utskottet hänvisa till statsverkspropositionen sid. 176—187.

Trupp-
förbandens
övningar.

[42.]

Ifrågavarande anslag har av Kungl. Maj:t uppdelats på följande titlar:

- Titel I. Hästlega.
- Titel II. Befälsövningar.
- Titel III. Vinterövningar.
- Titel IV. Truppförbandens övriga övningar.
- Titel V. Frivilliga övningar med landstormen.

Titel I har av Kungl. Maj:t beräknats efter ett med hänsyn till den genom 1914 års härordning fastställda tjänstgöringen uppskattat antal av 253,596 tjänstgöringsdagar för lejda hästar.

I fråga om titel II hava hittills tillämpade beräkningsgrunder följts.

Till titel III har från undervisningsanslaget överflyttats en post å 16,000 kronor, avsedd för officersaspirantskolornas vinterövningar.

Å titel IV har nu föreslagits skola upptagas en post å 5,000 kronor avsedd för vissa anordningar med övningar å skjutfältet i Boden samt en post å 15,000 kronor till bestridande av kostnaderna för tillfällig avlöning åt personal under särskild tjänstgöring vid Norrbottens regemente. I övrigt har i fråga om titelns beräkning förut tillämpade grunder blivit följda.

Titel V slutligen har av Kungl. Maj:t upptagits med samma belopp, som föregående år anvisats 95,910 kronor.

Anslaget i dess helhet har föreslagits att för år 1922 utgå med ett belopp av 2,048,463 kronor.

Minskningen av anslaget är försakad av ett genom beräknat mindre antal hästtjänstgöringsdagar för år 1922 reducerat belopp å anslagsposten till hästlega. Särskilda medel hava nämligen icke ansetts erforderliga för försök med utbyte av lejda hästar mot inköpta, för vilket ändamål under år 1921 anvisats 86,000 kronor.

Mot beräkningen av förevarande anslag har utskottet allenast funnit anledning till den erinran, att antalet lejningsdagar på grund av den beslutade minskningen av de värnpliktigas tjänstgöringstid synes kunna för år 1922 nedsättas. Enligt en av utskottet verkställd approximativ

Utskottets
yttrande.

beräkning (bil. B) torde antalet lejningsdagar, varom här är fråga, kunna reduceras från av Kungl. Maj:t angivna 253,596 till omkring 208,000. Anslaget till truppförbandens övningar torde härigenom kunna minskas med i runt tal 130,000 kronor utöver av Kungl. Maj:t angivna 50,000 kronor och synes alltså böra för år 1922 upptagas med 1,918,463 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till truppförbandens övningar, nu 2,098,463 kronor, med 180,000 kronor till 1,918,463 kronor.

Vinterrekryt-
skola vid
Södra skånska
infanteri-
regementet.

40:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) att för anordnande av vinterrekryttskola vid Södra skånska infanteriregementet å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 38,500 kronor.

[43.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 187 och 188.

Alltsedan år 1915 har i riksstaten å extra stat varit uppfört ett förslagsanslag för anordnande av vinterrekryttskolor vid de infanteritruppförband, vilka ännu icke fått sina kasernetablissemang färdigställda.

För år 1921 äskades för ifrågavarande ändamål ett belopp av 57,000 kronor, varav 35,533 kronor 72 öre voro avsedda för lokalhyror vid Södra skånska infanteriregementet i Lund och återstoden för transport av vissa inventarier m. m. samt för återställande i deras förutvarande skick av för föregående vinterrekryttskolor förhyrda lokaler vid Andra livgrenadjärregementet.

Uti sin skrivelse den 17 juni 1920 angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel anförde riksdagen i anledning härav, att det med hänsyn till de höga kostnaderna för lokalhyror för Södra skånska infanteriregementet syntes riksdagen nödvändigt, att frågan om förläggning av regementets skolor till Revingehed, vilken förläggning visserligen av de militära myndigheterna enligt vad utredningen i ärendet gäve vid handen avstyrkts, underkastades förnyat övervägande. Riksdagen hade dock för det dåvarande ansett sig böra bevilja det äskade anslaget.

Arméförvaltningen hade nu anført, att enär frågan om färdigställande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet uppskjutits till en obestämd framtid, erfordrades även under år 1922 medel för förhyrande av särskilda lokaler för vinterrekryttskolan vid detta regemente. En nedsättning i övningstiden för de värnpliktiga vid infanteriet

och förläggande av denna övningstid i stort sett till sommarhalvåret syntes icke böra öva något inflytande härvidlag, enär förläggningsförhållandena på regementets övningsplats Revingehed icke undergått någon förändring sedan nästlidet år och dessa förhållanden, enligt vad som anmälts till 1920 års riksdag, då varit sådana, att chefen för första arméfördelningen förklarar sig instämma med regementschefen därutinnan, att det icke vore tillrådligt att dit förlägga vare sig rekrytskolan under tiden från första delen av maj månad till omkring midsommar eller regementets hela manskapsstyrka under regementsövningarna.

Enligt infordrade uppgifter krävdes för ifrågavarande regemente ett till 38,442 kronor 50 öre eller i runt tal 38,500 kronor förhöjt anslag till lokalhyror under år 1922. Förhöjningen berodde därpå, att kontraktet om förhyrning av en lokal i Lund, den s. k. Södra kasernen, utlöpte den 21 oktober 1921, och utsikter funnes att få kontraktet förnyat, dock med förhöjning av hyresbeloppet.

Departementschefen har förklarar sig dela myndigheternas uppfattning rörande regementets förläggning. För ändamålet har äskats ovannämnda belopp 38,500 kronor.

Utskottet, som ansett, att sommarrekrytskolan vid Södra skånska infanteriregementet bör i sin helhet förläggas till Revingehed och att på grund härav den s. k. Södra kasernen icke behöver förhyras efter utgången av nu gällande hyrestid, har funnit det äskade beloppet kunna nedsättas med 12,000 kronor till 26,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för anordnande av *vinterrekrytskola vid Södra skånska infanteriregementet* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 26,500 kronor.

41:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att till förhyrande av sjötransportmateriel för Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementens övningar å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 125,000 kronor.

Sjötransport
materiel för
vissa övningar
[44.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 188—190.

För nu ifrågavarande ändamål har för åren 1919—1921 anvisats ett belopp av 100,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Enligt utskottets mening måste åtgärder vidtagas för nedbringande av dessa kostnader, och anser sig utskottet icke kunna tillstyrka departementschefens förslag om anslaget ökning med 25,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till förhyrande av *sjötransportmateriel för Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementens övningar* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 100,000 kronor.

Fält- och fält-
tjänst-
övningar.
[45.]

42:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att i riksstaten för år 1922 åter uppföra ordinarie reservationsanslaget till fält- och fälttjänstövningar och därå anvisa 640,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 190—193.

Förevarande anslag var i 1920 riksstat uppfört med ett belopp av 640,000 kronor. I innevarande års riksstat blev emellertid anslaget icke upptaget. Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att anslaget åter uppföres i riksstaten med 640,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för år 1922 åter uppföra ordinarie reservationsanslaget till fält- och fälttjänstövningar och därå anvisa 640,000 kronor.

Flygövningar.
[46.]

43:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46) att för anordnande av flygövningar å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 338,700 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 193—195.

Utskottets
yttrande.

Å extra stat har för innevarande år till anordnande av flygövningar anvisats ett belopp av 232,700 kronor.

Av statsfinansiella skäl anser sig utskottet icke kunna tillstyrka att för år 1922 anvisas högre belopp än som för innevarande år beviljats eller 232,700 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, må för anordnande av *flygövningar* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 232,700 kronor.

E. Sjukvård m. m.

44:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47) att minska ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m., nu 662,210 kronor, med, i jämnt krontal, 23,448 kronor till 638,762 kronor.

Sjuk- och
veterinärvård
m. m.
[47.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 196—202 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. är i riksstaten för innevarande år upptaget med 662,210 kronor och fördelat på följande titlar:

Titel I.	Sjukvård i allmänhet.....	kronor	259,647:—
Titel II.	Sanatorievård åt personal vid armén	»	100,000:—
Titel III.	Tandvård	»	46,050:—
Titel IV.	Ögonsjukvård och annan specialsjukvård	»	51,000:—
Titel V.	Underhåll och sjukvårdsmateriel m. m. vid garnisonssjukhusen	»	49,150:—
Titel VI.	Veterinärvård	»	156,363:—
<u>Summa kronor</u>			<u>662,210:—</u>

Med utgångspunkt från ett antal av 12,383,588 manskapstjänstgöringsdagar à 2 öre har Kungl. Maj:t upptagit anslagsbehovet under titel I till 247,671 kronor 76 öre.

Beträffande titlarna II—IV har icke förutsatts någon ändring av de under desamma upptagna belopp.

Titel V har av Kungl. Maj:t ansetts böra höjas med 8,500 kronor till 57,650 kronor. Av förhöjningen avses 3,000 kronor för överflyttning från avlöningsstaten för garnisonssjukhuset i Stockholm av en å densamma upptagen post »till chefläkarens förfogande för specialundersökningar», 2,000 kronor för röntgenlaboratorium vid garnisonssjukhuset å Karlsborg samt 3,500 kronor till bestridande av kostnaderna dels för driften av den ambulansautomobil för Bodens garnison, till vars inköp innevarande års riksdag anvisat medel, dels ock för anskaffning och underhåll av mundering för automobilföraren.

Med tillämpning av hittills följda grunder för beräkningen av titel VI, 3,3 öre för häst och dag, har densamma av Kungl. Maj:t upptagits till 136,390 kronor 19 öre.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har, såsom under punkt 18:o) närmare angivits, beräknat antalet tjänstgöringsdagar under år 1922 för fast anställda och värnpliktiga till 10,677,648. Med utgångspunkt härifrån bör för sjukvård i allmänhet efter en kostnad av 2 öre för man och dag upptagas ett belopp av 213,553 kronor.

Titel VI, Veterinärvård, synes vidare med utgångspunkt från ett antal hästtjänstgöringsdagar för år 1922 av 4,044,440 (se bil. B.) böra upptagas med 133,467 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag rörande anslaget i övrigt har icke givit utskottet anledning till erinran.

Enligt utskottets mening bör anslaget sålunda upptagas på följande sätt:

Titel I.	Sjukvård i allmänhet	kronor 213,553:—
Titel II.	Sanatorievård åt personal vid armén	» 100,000:—
Titel III.	Tandvård	» 46,050:—
Titel IV.	Ögonsjukvård och annan specialsjukvård	» 51,000:—
Titel V.	Underhåll och sjukvårdsmateriel m. m. vid garnisonssjukhusen	» 57,650:—
Titel VI.	Veterinärvård	» 133,467:—
		<hr/>
		Summa kronor 601,720:—

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m., nu 662,210 kronor, med, i jämnt krontal, 60,490 kronor till 601,720 kronor.

Arméns bakteriologiska
laboratorium.

45:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 48) får utskottet hemställa,

[48.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för bestridande av kostnaderna för *arméns bakteriologiska laboratorium* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

Sjukhusinventarier m. m.

[49.]

46:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att för anskaffande av sjukhusinventarier m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 112,040 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 203—206 av åberopade statsrådsprotokollet.

För anskaffning av sjukhusinventarier har av riksdagen, på grund av ordinarie sjukvårdsanslagets otillräcklighet för ändamålet, redan tidigare anvisats medel.

Utav det av Kungl. Maj:t nu äskade beloppet, 112,040 kronor, avses 77,040 kronor för inköp av inventarier för Första och Andra livgrenadjärregementenas samt Svea ingenjörkårs sjukhus. Härjämte beräknas ett belopp av 35,000 kronor för röntgenutrustning vid och till fullständigande av inventarierna å Västernorrlands regementes sjukhus.

Då, enligt vad utskottet inhämtat, röntgenutrustning förefinnes vid civilt sjukhus å Västernorrlands regementes förläggningssort, Sollefteå, och hinder icke torde möta för regementet att vid förefallande behov anlita densamma, har utskottet ansett, att medel för den föreslagna röntgenutrustningen vid regementets sjukhus icke böra anvisas. Utskottet har vidare, med hänsyn till inträffat prisfall, ansett, att det av Kungl. Maj:t begärda medelsbeloppet för inventarieanskaffningar bör kunna nedsättas. På grund av vad utskottet sålunda anfört, anser utskottet, att det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade beloppet, 112,040 kronor, bör kunna minskas med omkring 35,000 kronor till i avjämnat tal 77,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för anskaffande av *sjukhusinventarier m. m.* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 77,000 kronor.

47:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att för uppförande av nytt sjukhus för Upplands artilleriregemente å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 290,580 kronor.

Nytt sjukhus
för Upplands
artillerirege-
mente.

Reträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 206—210 av åberopade statsrådsprotokollet.

[50.]

I detta ärende har departementschefen anfört följande:

»Med hänsyn såväl till det statsfinansiella läget som till den pågående revisionen av vårt försvarsväsende böra givetvis icke några nya byggnadsföretag för närvarande igångsättas i andra fall, än då desamma äro oundgängligen av behovet påkallade. Ett sådant fall måste emellertid här anses föreligga. Det nuvarande sjukhuset vid Upplands artilleriregemente är uppfört enligt en äldre, för militärsjukhus synnerligen olämplig typ samt dessutom för sitt ändamål otillräckligt. Härtill

kommer, att detsamma befinner sig i ett mycket otillfredsställande skick med avseende på underhållet. Jag anser mig därför icke kunna tillråda ett ytterligare uppskov med frågan om uppförande av ett nytt sjukhus för detta truppförband.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår, innebär arméförvaltningens tidigare förslag, bland annat, omändring av det nuvarande sjukhuset till isolerings- och besiktningsslokaler. Enligt det nu framlagda alternativa förslaget skulle däremot nämnda lokaler inrymmas i den nya sjukhusbyggnaden och det nuvarande sjukhuset disponeras för beredande av bostäder för underofficerare vid regementet. Hur önskvärd en dylik anordning i och för sig än må vara, anser jag mig dock av kostnadsskäl böra förorda, att det förstnämnda alternativet kommer till utförande. Enligt den av arméförvaltningen uppgjorda kostnadsberäkningen, mot vilken jag icke har något att erinra, skulle härför erfordras ett belopp av $(62,400 + 199,680 + 28,500 =)$ 290,580 kronor. Detta belopp torde alltså böra av riksdagen äskas, och synes anslaget böra upptagas å 1922 års stat.»

Utskottets
yttrande.

Utskottet har vid besök i Uppsala övertygat sig om att åtgärder omedelbart måste vidtagas för sjukhusförhållandenas förbättrande vid Upplands artilleriregemente.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget synes dock utskottet mindre lämpligt med hänsyn till att sjukhuslokalerna skulle komma att förläggas till två särskilda byggnader. Genom ett sammanförande av de erforderliga lokalerna i en byggnad torde så stora fördelar vinnas, att de uppväga de större kostnader, som härav bliva en följd. Vidare skulle genom en dylik anordning den nuvarande sjukhusbyggnaden kunna disponeras för beredande av bostäder åt underofficerare. Utskottet tvekar därför icke att förorda, att ett nytt fullständigt sjukhus uppföres för Upplands artilleriregemente.

Enligt utskottets mening bör det nya sjukhuset uppföras efter ungefär samma plan, som tillämpats vid sjukhusbyggnaden för Norrlands dragonregemente. I anslutning till de för sistnämnda sjukhus uppgjorda kostnadsberäkningarna och i betraktande av numera inträffat prisfall synes kostnaden för det nu ifrågasatta sjukhuset kunna uppskattas till omkring 350,000 kronor. Detta belopp synes lämpligen böra fördelas på åren 1922 och 1923 med hälften på vardera året.

Vad därefter angår frågan om det nuvarande sjukhusets anordnande till bostäder för underofficerare, torde den härför uppgjorda planen böra underkastas ytterligare granskning i och för nedbringande av de därmed förenade kostnaderna, varvid jämväl bör tagas under över-

vägende om icke genom minskning av rumsantalet i vissa lägenheter ett större antal lägenheter skulle kunna åstadkommas.

På grund av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må för uppförande av *nytt sjukhus* Nytt anslag.
för *Upplands artilleriregemente* bevilja ett anslag av
350,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922
såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 175,000
kronor.

48:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att för Tillbyggnads-
och ändrings-
arbeten vid
garnisonssjuk-
huset i
Stockholm.
vissa tillbyggnads- och ändringsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stock-
holm å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 70,400
kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid.
210—218 av åberopade statsrådsprotokollet. [51.]

De av Kungl. Maj:t äskade medlen avses för vissa ändringar i
garnisonssjukhusets källarvåning och våningen en trappa upp samt för
inredning av bostad åt förrådsförvaltaren m. m.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må för vissa *tillbyggnads- och änd-* Nytt anslag.
ringarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm å extra
stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av
70,400 kronor.

49:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anvisande av Om- och till-
byggnad av
garnisonssjuk-
huset i Boden.
medel för om- och tillbyggnad av garnisonssjukhuset i Boden (punkt
52) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande,
vilket utskottet velat härigenom för riksdagen [52.]

anmäla.

50:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att för vid- Förbättring av
sjukhusför-
hållandena
vid arméns
truppförband.
tagande av erforderliga förbättringar av sjukhusförhållandena vid arméns
truppförband å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av
227,800 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. [53.]
219—223 av åberopade statsrådsprotokollet.

Det av Kungl. Maj:t äskade beloppet avses för följande ändamål:

<i>Karlskrona grenadjärregemente.</i>	
Smärre byggnadsarbeten, målning, linoleummattor, w. c., ringledning m. m.	kronor 22,000: —
<i>Hallands regemente.</i>	
Elektrisk belysning, w. c., inventarier, desinfek- tionsanordning	» 6,000: —
<i>Södra skånska infanteriregementet (Lund och Re- vinge).</i>	
Byggnadsarbeten, målning, sanitära anordningar, ringledning m. m.	» 34,000: —
<i>Skånska husarregementet (Landskrona).</i>	
Inventarier m. m.	» 2,500: —
<i>Skånska dragonregementet.</i>	
Målning, inredningsarbeten m. m.	» 6,000: —
<i>Skånska trängkåren.</i>	
Linoleummattor, sängtavlor m. m.	» 7,500: —
<i>Skaraborgs regemente.</i>	
Smärre byggnadsarbeten, ringledning, belysning, inventarier	» 12,000: —
<i>Älvsborgs regemente.</i>	
W. c., inventarier	» 1,200: —
<i>Bohusläns regemente.</i>	
Ringledning, belysning, inventarier	» 1,600: —
<i>Göta trängkår.</i>	
Inredning av bad- och toaletterum, målning, inven- tarier	» 12,000: —
<i>Militärsjukhuset i Skövde.</i>	
Byggnadsarbeten, sanitära anordningar, ringledning, inventarier m. m.	» 35,000: —
<i>Epidemisjukhuset i Källedal.</i>	
Sanitära anordningar, belysning, linoleummattor.....	» 10,000: —
<i>Militärsjukhuset å Karlsborg.</i>	
Sanitära anordningar, inventarier m. m.	» 18,000: —
Transport kronor 167,800: —	

	Transport kronor	167,800: —
<i>Livregementets grenadjärer.</i>		
Sanitära anordningar, belysning m. m.....	»	3,500: —
<i>Svea livgarde.</i>		
Linoleummattor.....	»	5,000: —
<i>Göta livgarde.</i>		
Linoleummattor	»	5,000: —
<i>Upplands infanteriregemente.</i>		
Sanitära anordningar, inventarier m. m.....	»	10,000: —
<i>Västmanlands trängkår.</i>		
Ringledning, inventarier m. m.....	»	4,000: —
<i>Sjukavdelningen å Tingstäde.</i>		
Smärre byggnadsarbeten, inventarier	»	7,500: —
Diverse mindre anordningar och inventarier för sköljrum m. m. för ett flertal sjukhus	»	15,000: —
Oförutsedda utgifter, arkitektarvoden m. m.	»	10,000: —
	Summa kronor	227,800: —

Utskottet har ansett, att på grund av numera inträffat prisfall synes det av Kungl. Maj:t äskade beloppet kunna avrundas nedåt till 200,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för vidtagande av erforderliga
*förbättringar av sjukhusförhållandena vid arméns trupp-
förband* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservations-
anslag av 200,000 kronor.

51:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54) att till befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Frivilliga
sjukvårdsväsendet
i krig.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 223—228 av åberopade statsrådsprotokollet.

[54.]

Alltsedan år 1906 har riksdagen årligen å extra stat beviljat ett anslag av 10,000 kronor till ifrågavarande ändamål.

Utskottet, som icke funnit sig böra tillstyrka större förhöjning av anslaget än med 5,000 kronor till 15,000 kronor, får hemställa,

att riksdagen må till befrämjande av det *frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Anordnande
av garnisons-
sjukstall
i Boden.

52:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för anordnande av garnisonssjukstall i Boden å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 46,080 kronor.

[55.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 228—232 av åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag avser att för ordnande av hästsjukvården i Boden ett för Norrbottens kavallerikår uppfört stall ändras till garnisonssjukstall ävensom att inventarier härför anskaffas. Vidare skulle enligt samma förslag ett nu befintligt sommarstall vinterbonas för uppställning därstädes av slaktdjur.

Utskottets
yttrande.

På grund av inträffat prisfall och då en del förenklingar i det framlagda förslaget synas kunna vidtagas, har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att för ifrågavarande ändamål anvisas ett belopp av 30,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

Nytt anslag.

att riksdagen må för *anordnande av garnisonssjukstall i Boden* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

F. Vapen och ammunition.

Fortsatt
anskaffning
av handvapen
och kulsprute-
materiel.

53:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56) *dels* att av det utav 1918 års riksdag för fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel beviljade anslaget, 5,237,400 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 700,000 kronor, *dels ock* att för fortsatt anskaffning av kulsprutemateriel bevilja ett anslag av 1,104,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 372,000 kronor.

[56.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 234—238.

Kungl. Maj:t har i sin förevarande framställning begärt anvisning av ännu utestående beloppet av det för fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel utav 1918 års lagtima riksdag beviljade anslaget. Då emellertid av detta belopp icke avsetts några medel för kulsprutetillverkning har Kungl. Maj:t framlagt en plan för sådan tillverkning. Härför skulle erfordras ett anslag av 1,104,000 kronor, varav 372,000 kronor nu äskats å extra stat för år 1922.

Vad till en början beträffar anvisningen av ännu återstående medel å det beviljade anskaffningsanslaget har utskottet häremot icke funnit anledning till erinran.

Utskottets
yttrande.

I fråga åter om den framlagda planen för tillverkning av kulsprutemateriel har utskottet icke för närvarande ansett sig böra fatta ståndpunkt till densamma. Dock synes för år 1922 ett belopp av 300,000 kronor böra ställas till förfogande för ändamålet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) av det utav 1918 års riksdag för *fortsatt* *anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel* beviljade anslaget, 5,237,400 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 700,000 kronor,

Nytt anslag.

b) för *fortsatt anskaffning av kulsprutemateriel* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

54:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57) att för säkerställande av driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,893,000 kronor.

Säkerställande av driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 238—240.

[57.]

Kungl. Maj:ts förslag avser, att driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk tillsvidare i avvaktan på resultatet av försvarsrevisionen uppehålls i den utsträckning, som av 1920 års riksdag godkänts. För innevarande år har för detta ändamål anvisats 2,943,000 kronor.

Det nu begärda anslaget är beräknat sålunda:

För ammunitionsfabriken:

18,000,000 6,5 mm. skarpa patroner		
utan krut å kr. 0,17	kr. 3,060,000:—	
Rör och antändningsmedel	» 496,000:—	kr. 3,556,000:—

För Åkers krutbruk:

55,000 kg. krut å kr. 15:—	» 825,000:—	
		Summa kronor 4,381,000:—

Avgår under anslaget till vapen
och ammunition upptagna medel:

för patroner utan krut	kr. 950,000:—	
för rör och antändningsmedel	» 150,000:—	
för krut o. d.	» 388,000:—	kr. 1,488,000:—

Återstående medelsbehov kronor 2,893,000:—

Utskottets
yttrande.

Enligt vad utskottet inhämtat, beräknas numera priset å skarp patron utan krut till 14 öre och priset å krut till 11 kronor pr kg. På grund härav och då det inträffade prisfallet torde inverka även på kostnaden för anskaffning av rör och tändmedel synes utskottet en nedläggning av anslagsbeloppet kunna ske.

Anslaget synes kunna beräknas på följande sätt:

18,000,000 skarpa patroner utan krut å 0,14 kr. ...	kronor 2,520,000:—
Rör och antändningsmedel	» 463,000:—
55,000 kg. krut å 11 kr.	» 605,000:—
	Kronor 3,588,000:—
Avgår beviljade medel	» 1,488,000:—
	Återstod kronor 2,100,000:—

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för säkerställande av driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,100,000 kronor.

G. Byggnader och ingenjörmateriel.

55:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 58) att öka ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, nu 1,950,840 kronor, med 114,860 kronor till 2,065,700 kronor.

Byggnader,
övningsfält
och skjut-
banor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 241—248. [58.]

Den av Kungl. Maj:t å anslaget föreslagna förhöjningen hänför sig till följande poster:

Underhåll av nytillkomna byggnader m. m.	kronor	32,200:—
Ökade underhållskostnader för vissa byggnader vid krigsskolan och remontdepåerna	»	6,700:—
Underhåll av vissa telefon- och signalanordningar vid skjutbanor	»	7,000:—
Förhyrande av förråd m. m.	»	13,000:—
Underhåll av vissa befästningsanläggningar	»	55,960:—
Summa kronor		114,860:—

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den sålunda verkställda anslagsberäkningen, får hemställa,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, nu 1,950,840 kronor med 114,860 kronor till 2,065,700 kronor.

56:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,065,700 kronor.

Förstärkning
av byggnads-
anslaget.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 248—250. [59.]

Detta förstärkningsanslag är beräknat med 100 procent av det ordinarie anslagets slutsumma.

Utskottets
yttrande.

Under erinran om att för innevarande år beräknats en förstärkning av byggnadsanslaget med 150 procent, får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av *ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,065,700 kronor.

Fullföljande
av arbetena
å vissa
kasern-
etablissemang.

57:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att för fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 2,650,000 kronor.

[60.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 250—256.

I ärendet har departementschefen anfört följande:

»Riksdagarna till och med år 1919 hava för ifrågavarande femton kasernetablissemang jämte de i samband med 1914 års härordning beslutade utvidgningarna vid dem anvisat å anslag för uppförande av kasernetablissemangen 43,878,000 kronor och å särskilda anslag för nämnda utvidgningar 626,100 kronor, tillhopa 44,504,100 kronor. Vid 1920 års riksdag beräknades sammanlagda kostnaderna för slutförande av kasernbyggnadsarbetena med de av Kungl. Maj:t beslutade inskränkningarna i byggnadsprogrammen till i runt tal 53,972,900 kronor, däri inräknade kostnaderna för de i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretagen. Den summa, som utöver dittills anvisade belopp ytterligare erfordrades för kasernbyggnadsarbetenas slutförande med nämnda inskränningar, utgjorde således (53,972,900 — 44,504,100 =) 9,468,800 kronor. Därav beräknades 7,300,000 kronor för arbetenas fullföljande intill utgången av år 1921, vilket belopp fördelades sålunda, att 2,200,000 kronor anvisades å tilläggsstat för år 1920, 4,810,500 kronor anvisades å extra stat för år 1921 och 289,500 kronor avsågos att utgå från det av 1920 års riksdag å extra stat för år 1921 beviljade anslag för bestridande av merkostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén. Det belopp, som härefter återstod, (9,468,800 — 7,300,000 =) 2,168,800 kronor, avsågs att anvisas för år 1922, vilket år arbetena beräknades komma att slutföras.

Emellertid hava även de kostnadsberäkningar, vilka förelades 1920 års riksdag, visat sig ohållbara. Dessa beräkningar upprättades i augusti 1919. Den sedermera inträdda lagstadgade begränsningen i arbetstiden samt stegrade arbetslöner och materialkostnader hava vållat, att sammanlagda kostnaden för etablissemangen, enligt vad kasernbyggnadsnämnden anfört, numera måste beräknas till 57,166,617 kronor 45 öre, således en merkostnad utöver det belopp, som beräknats vid 1920 års riksdag, av $(57,166,617:45 - 53,972,900 =)$ 3,193,717 kronor 45 öre. Detta belopp jämte den vid 1920 års riksdag beräknade anvisningen för år 1922 $(3,193,717:45 + 2,168,800 =)$ 5,362,517 kronor 45 öre, eller i runt tal 5,365,000 kronor, anser nämnden böra så fördelas, att 2,715,000 kronor anvisas å tilläggsstat för år 1921 och 2,650,000 kronor anvisas å extra stat för år 1922.

Enligt den plan för byggnadsarbetenas bedrivande, som ligger till grund för kasernbyggnadsnämndens nu framlagda beräkningar, skola nämnda arbeten i huvudsak fullbordas under år 1921 och endast slutförandet av arbetena vid kasernbygget i Linköping och vissa kompletteringar vid kasernbyggena i Strängnäs och Kristianstad återstå att verkställa under år 1922. Härigenom återvinnes i huvudsak under år 1921 den tidsförlust i fråga om arbetenas fortskridande, som uppstått under år 1920. Även jag anser det fördelaktigt, att arbetena påskyndas. Vinsten därav ur förläggningssynpunkt samt genom minskade administrationskostnader och möjligheten att undvika inskränkningar i arbetsstyrkan är påtaglig. Mot den föreslagna byggnadsplanen och nämndens kostnadsberäkningar finner jag intet att erinra. Godkännandet av byggnadsplanen medför emellertid, att av de nu beräknade merkostnaderna ett belopp av 2,715,000 kronor bör anvisas å tilläggsstat för år 1921, för vilket år sålunda komma att stå till förfogande $(4,810,500 + 289,500 + 2,715,000 =)$ 7,815,000 kronor.

Å extra stat för år 1922 böra enligt kostnadsberäkningarna anvisas $(5,365,000 - 2,715,000 =)$ 2,650,000 kronor.»

Utskottet vill till en början erinra om att innevarande års riksdag å tilläggsstat för samma år anvisat det av Kungl. Maj:t äskade anslaget, 2,715,000 kronor.

Vad den begärda anvisningen å 1922 års stat beträffar, synes den samma på grund av numera inträffat prisfall kunna begränsas till 2,000,000 kronor.

I samband med behandlingen av detta anslag har utskottet velat framhålla önskvärldheten av att en undersökning verkställas rörande den

framtida användningen av de påbörjade kasernetablissemangen i Lund och Hernösand, vilkas fullbordande tillsvidare uppskjutits, därest desamma vid den blivande revisionen av vårt försvarsväsen icke skulle komma att för sitt ursprungliga ändamål avses. Det synes nämligen utskottet vara av vikt att få utrönt, huruvida etablissemangen kunna för annat statsändamål disponeras eller eljest vinna lämplig användning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.*

Merkostnader
för ett i
samband med
1914 års
härordning
beslutat
byggnads-
företag.

58:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) dels för bestridande av uppkommande merkostnader för ett i samband med 1914 års härordning beslutat byggnadsföretag vid armén å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor, dels ock förklara, att nämnda belopp skall tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försäljas, kunna komma att inflyta.

[61.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 257—260.

Ifrågavarande belopp avses för utförande av erforderliga planeringsarbeten vid Norrbottens kavallerikårs etablissemang i Boden.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för bestridande av uppkommande *merkostnader för ett i samband med 1914 års härordning beslutat byggnadsföretag vid armén å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor,*

b) förklara, att nämnda belopp skall tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försäljas, kunna komma att inflyta.

59:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) att för bestridande av merkostnader för vissa efter antagandet av 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 73,500 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till sid. 260—262 av statsrådsprotokollet.

Merkostnader för vissa efter antagandet av 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag.
[62.]

Det äskade beloppet är avsett för följande byggnadsföretag:

Byggnadsarbete.	Beviljat anslag. kronor.	Merkostnad. kronor.
Desinfektionsanstalt i Boden	75,000: —	22,500: —
Förstärkning av uppvärmningsanläggningarna inom Göta artilleriregementes kasernetablissemang.....	80,000: —	25,000: —
Centraluppvärmning i vaktpaviljongerna vid Norrlands dragonregemente ...	16,000: —	5,000: —
Ny uppvärmningsanläggning vid Kronprinsens husarregementes kasernetablissemang.....	70,000: —	21,000: —
	Summa kronor 73,500: —	

Då på grund av numera inträffat prisfall ifrågavarande arbeten synas kunna utföras för betydligt lägre kostnad än som tidigare beräknats, har utskottet icke för närvarande ansett sig böra tillstyrka beviljande av medel för täckande av möjligen uppkommande merkostnader.

Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

60:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 63) hemställer utskottet,

Vätgasverket i Boden.
[63.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för *underhåll av maskinella anordningar vid vätgasverket i Boden* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 4,200 kronor.

Krigstelefon-
nätet i Boden.

[64.]

61:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64) att till anordningar vid krigstelefonnätet i Boden å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 263.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande hemliga handlingarna, har ansett att de ifrågasatta anordningarna med krigstelefonnätet i Boden böra komma till utförande. Dock synas kostnaderna kunna begränsas till ett belopp av 24,800 kronor, vilket av arméförvaltningen år 1919 beräknats erforderligt för ändamålet.

Utskottet hemställer alltså,

Nytt
anslag.

att riksdagen må till *anordningar vid krigstelefonnätet i Boden* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 24,800 kronor.

Provisoriska
kulsprute-
skjutbanor.

[65.]

62:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 65) att för vidtagande av förbättringar å vissa provisoriska kulspruteskjutbanor å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 41,500 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 264 och 265.

Å extra stat för år 1921 har anvisats ett anslag av 46,000 kronor för förbättring av de provisoriska kulspruteskjutbanorna vid Skaraborgs regemente och Livregementets husarer (Skövde garnison), Hälsinge regemente, Älvsborgs regemente, Västernorrlands regemente samt Skånska dragonregementet.

Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag avser de provisoriska kulspruteskjutbanorna vid Livregementets grenadjärer, Dalregementet och Jämtlands fältjägarregemente.

Vid arméns övriga med kulspruteformationer försedda truppförband syntes de provisoriska banorna ej behöva förbättras före 1923, vid en del senare.

Kostnaderna för här ifrågavarande arbeten vid ovan angivna regementen uppginge till 41,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har ansett det vara nödvändigt att en fullständig utredning verkställs och förelägges riksdagen rörande de kostnader, som erfordras för ordnande av oundgängligen erforderliga provisoriska kulspruteskjutbanor. Intill dess denna utredning föreligger, anser utskottet att ytterligare medel utöver redan beviljade 46,000 kronor icke böra anvisas.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

63:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 66) att för anordnande av s. k. Monoinstallationer inom ångcentralerna vid vissa kasernetablissemang å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor. Mono-
installationer.
[66.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 266 och 267.

Ifrågavarande installationer avse att kontrollera och begränsa bränsleåtgången vid arméns truppförband.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för *anordnande av s. k. Mono-
installationer inom ångcentralerna vid vissa kasernetablissemang* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor. Nytt anslag.

64:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 67) att till förstärkning av uppvärmningsanläggningarna i Svea och Göta livgardens kasernetablissemang å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 117,000 kronor. Uppvärmningsanläggningarna i Svea och Göta livgardens kasernetablissemang.
[67.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 267—269.

Utskottet, som icke funnit annan anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit än att med hänsyn till numera inträffat prisfall det äskade anslaget bör kunna nedsättas till 90,000 kronor, får hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av uppvärmningsanläggningarna i Svea och Göta livgardens kasernetablissemang* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor. Nytt anslag.

65:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) att för införande av centraluppvärmning inom kanslihuset vid Jämtlands fältjägarregemente å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 85,000 kronor. Centraluppvärmning inom kanslihuset vid Jämtlands fältjägarregemente.
[68.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 269 och 270.

Utskottets
yttrande.

Utskottet vill erinra om att i statsverkspropositionen till 1920 års riksdag dåvarande departementschefen med hänsyn till såväl den allmänna revisionen av vårt försvarsväsende som nödvändigheten att begränsa statsutgifterna ansett sig icke böra göra framställning hos riksdagen om anvisande av anslag för ifrågavarande ändamål till ett då beräknat belopp av 65,000 kronor.

Då utskottet finner att de sålunda angivna skälen allt fortfarande äga full giltighet, i synnerhet som kostnaderna numera beräknats högre än tidigare, har utskottet, som även velat ifrågasätta huruvida införandet av centraluppvärmning kan vara ekonomiskt fördelaktigt, icke ansett sig kunna tillstyrka det framlagda förslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Anläggning
av en väg
vid Malmslätt
m. m.

[69.]

66:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69) att å extra stat för år 1922 anvisa dels för utförandet av vissa väganläggningar vid Malmslätt m. m. ett reservationsanslag av 33,065 kronor, dels ock för inköp eller expropriation av enskild mark vid Malmslätt ett förslagsanslag av 36,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 270—275.

Utskottets
yttrande.

Då de ifrågasatta väganläggningarna synas vara erforderliga för att de vid Malmslätt pågående flygövningarna icke skola innebära fara för de vägförande, har utskottet icke velat motsätta sig att anläggningarna komma till utförande. Dock synas kostnaderna för markinlösen kunna väsentligt nedbringas genom ett expropriationsförfarande, vilket lärer böra komma till tillämpning, därest icke överenskommelse med markägarna kan träffas på betydligt förmånligare villkor än som i statsrådsprotokollet ställts i utsikt. Det för markinlösen beräknade beloppet bör enligt utskottets mening kunna begränsas till 18,000 kronor.

Utskottet hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må å extra stat för år 1922 anvisa
a) för utförandet av *vissa väganläggningar vid Malmslätt m. m.* ett reservationsanslag av 33,065 kronor,

b) för *inköp eller expropriation av enskild mark vid Malmslätt* ett förslagsanslag av 18,000 kronor.

67:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70) hemställer utskottet,

att riksdagen må av det för *komplettering av viss ingenjörmateriel* utav 1918 års riksdag beviljade anslaget, 366,200 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden eller 63,000 kronor.

Komplettering av viss ingenjörmateriel.
[70.]

68:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 71) att för krigsbromaterielens förstärkning bevilja ett anslag av 90,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 45,000 kronor.

Krigsbromaterielens förstärkning.
[71.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 279 av återopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande anslagsäskande avser förstärkning av den nuvarande krigsbromaterielen, i och för densammas användning i de tyngre broformer, som medförandet av tungt artilleri och lastautomobiler betingar.

Utskottet, som tagit del av till ärendet hörande hemliga handlingar, har icke funnit annan anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, än att anslaget synes böra anvisas att utgå under en tid av tre år.

Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *krigsbromaterielens förstärkning* bevilja ett anslag av 90,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 30,000 kronor.

Nytt anslag.

69:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72) att för komplettering av viss materiel vid Fälttelegrafkåren bevilja ett anslag av 103,800 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 51,900 kronor.

[72.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 280 av återopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande hemliga handlingar, har ansett, att det av Kungl. Maj:t begärda anslaget bör kunna nedsättas till 60,000 kronor, varav 30,000 kronor böra anvisas för år 1922.

Utskottet hemställer alltså,

Nytt anslag.

att riksdagen må för *komplettering av viss materiel vid Fälttelegrafkåren* bevilja ett anslag av 60,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 30,000 kronor.

Förlag av
materialier för
flygplantill-
verkning.

70:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 73) att för anskaffning av förlag av materialier för flygplantillverkning å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

[73.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 280 och 281 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Då enligt utskottets mening medel nu böra anvisas endast för anskaffande av det för ifrågavarande förlag avsedda trävirke, torde det av Kungl. Maj:t äskade beloppet kunna nedsättas till 60,000 kronor. Detta belopp synes böra anvisas att utgå under åren 1922 och 1923.

I anledning härav får utskottet hemställa,

Nytt anslag.

att riksdagen må för anskaffning av *förlag av materialier för flygplantillverkning* bevilja ett anslag av 60,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 30,000 kronor.

Underhåll av
flygmateri-
elen.

71:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74) att till underhåll av flygmaterielen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 704,150. kronor.

[74.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 281 och 282 av åberopade statsrådsprotokollet.

För underhåll av flygmaterielen finnes å innevarande års riksstat uppfört ett extra anslag av 493,090 kronor.

För de löpande underhållskostnaderna för flygmaterielen under år 1922 erfordras, enligt vad departementschefen anfört, 373,250 kronor, vartill borde, i enlighet med tidigare tillämpade principer, läggas ett

belopp av 368,400 kronor såsom ersättning för störtade flygplan samt förslitna automobiler och motorcyklar. Medelsbehovet för år 1922 skulle alltså utgöra 741,650 kronor. Enär å ordinarie stat under anslaget till ingenjörmateriel för ändamålet upptagits 37,500 kronor, erfordrades ett extra anslag av $(741,650 - 37,500 =)$ 704,150 kronor.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande hemliga handlingar, har ansett, att ifrågavarande extra anslag bör av statsfinansiella skäl för år 1922 upptagas med ungefär samma belopp som för innevarande år eller i avrundat tal 500,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *underhåll av flygmaterielen* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

H. Diverse.

72:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 75) får utskottet hemställa,

Semester åt
vid lantförsva-
ret anställda
arbetare.

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för beredande av *semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

[75.]

73:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag dels [76 o. 77.] för övningar och försök med viss teknisk materiel (punkt 76) dels och för ordnande av viss materielltillverkning m. m. (punkt 77) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet velat härigenom för riksdagen

anmäla.

III. Sjöförsvaret.

Förändrad
uppställning
av sjöförsva-
rets anslag.

74:o) I huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som av 1919 års lagtima riksdag godkänts i fråga om uppställningen av dåvarande fjärde huvudtitelns (lantförsvarets) anslag, har nu av Kungl. Maj:t gjorts framställning om ändrad uppställning jämväl av anslagen under nuvarande fjärde huvudtitelns avd. III, Sjöförsvaret (statsrådsprotokollet sid. 295—303).

I fråga om den nya uppställningen har ansetts, att anslagen i regel böra erhålla en sådan omfattning,

att med vart och ett anslag för sig, inom vederbörligt förvaltningsområde, tillgodoses samtliga behov av enahanda art,

att anslagen utöver de egentliga ändamålen, vart och ett för sig, avse endast sådana omkostnader, som stå i fullt samband därmed, samt

att varje anslag kan, i den mån förvaltningsorganisationen det tillåter, i sin helhet ställas under förvaltning av en och samma avdelning av den centrala förvaltningsmyndigheten.

Vad anslagens benämningar angår, har man sökt giva dessa en sådan formulering, att de i huvudsak ange de slag av utgifter, för vilkas bestridande anslagen äro avsedda. I de fall, där dessa benämningar blivit avsevärt vidlyftiga, hava anslagen därutöver i specialstater, författningar m. m. ansetts kunna erhålla en förkortad benämning till lättnad i det löpande expeditjonsarbetet.

Genom en enhetlig uppdelning av anslagen skulle vinnas en ökad överskådlighet och väsentliga lättnader åstadkommas ur förvaltnings-, revisions- och bokföringssynpunkt.

Enligt det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget skulle de särskilda anslagen i riksstaten uppföras enligt följande gruppering:

A. *Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.*, omfattande anslag för avlöning och annan kontant ersättning till den vid marinen anställda personalen.

B. *De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning*, omfattande anslag för kontant gottgörelse till värnpliktiga och understöd åt deras familjer samt inskrivnings- m. fl. kostnader.

C. *Undervisning, understöd, expenser m. m.*, upptagande anslag, avsedda för personalens utbildning, vanliga övningar dock undantagna

ävensom anslag till understöd åt föreningar, till skrivmaterialier och expenser m. m. samt till tryckningskostnader.

Ärenden rörande utgifter från anslag under grupperna A, B och C äro avsedda att i flertalet fall handläggas och föredragas från civilavdelningen i marinförvaltningen, respektive amiralitetsrådet.

D. *Förplägnad, beklädnad m. m.*, omfattande anslag för personalens förplägnad och beklädnad, kasern- och förplägnadsutredning samt bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt. Till denna anslagsgrupp hörande ärenden komma att föredragas från intendentavdelningen.

E. *Övningar*, omfattande anslag för övningskostnader särskilt för flottan och särskilt för kustartilleriet. Anslagen under denna grupp avse icke blott viss kontant gottgörelse till en del av den i övningarna deltagande personalen såsom sjötillägg, diet- och mässpenningar, servisbidrag m. m. utan även utgifter för kol, olja, ammunition, min- och torpedmateriel samt annan materialutredning m. m. På grund av den mångfald kostnader, som sålunda skola bestridas från dessa anslag, komma ärenden härom att föredragas från flera av marinförvaltningens avdelningar.

F. *Sjukvård*, omfattande anslag till sjukvård vid marinen. Hit hörande ärenden komma att föredragas av chefen för sanitetsavdelningen.

G. *Flytande materiel och byggnader*, omfattande tre ordinarie anslag, nämligen ett för flottans nybyggnad och underhåll, ett för befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. samt det tredje för kustartilleriets materiel m. m. Ärenden angående det andra av dessa anslag komma att höra till fortifikationsavdelningens föredragning, under det att ärenden rörande övriga av nämnda anslag bliva fördelade på skilda avdelningar.

H. *Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel*, upptagande allenast ett ordinarie anslag, nämligen till skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner. Detta anslag kommer att tillhöra artilleriavdelningens handläggning.

I. *Diverse*, upptagande åtskilliga anslag för olika ändamål, vilka ansetts böra samlas under denna rubrik.

K. *Sjökarteverket*.

Genom den av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna förändrade uppställningen av anslagen under sjöförsvaret synes önskemålet om en efter enhetliga grunder genomförd beräkning och benämning av fjärde huvudtitelns anslag hava blivit genomfört, i den mån icke särskilda förhållanden härför lägga hinder i vägen. Utskottet har heller icke funnit anledning

till erinran mot förslaget härutinnan. Dock har utskottet velat framhålla önskvärdheten av att vid beräkningen av de särskilda anslagen såvitt ske kan, enahanda grunder, som nu tillämpas i fråga om beräkningen av lantförsvarets anslag, genomföras.

Utskottet anser sig i det följande icke behöva närmare redogöra för den uppdelning, som av Kungl. Maj:t vidtagits i fråga om de nuvarande ordinarie anslag under avd. Sjöförsvaret, vilka föreslagits skola ur riksstaten uteslutas, samt de särskilda anslagsposternas hänförande till nya ordinarie anslag. Rörande dessa spörsmål får utskottet hänvisa till vad som under respektive nya anslag i statsrådsprotokollet anförts.

Utskottet, som här nedan upptagit anslagen under denna avdelning i överensstämmelse med vad av Kungl. Maj:t föreslagits, får hemställa

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, vad här ovan anförts angående den nya uppställningen av anslagen under sjöförsvaret.

A. - Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

Marinförvalt-
ningen.
[78.]

75:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag ifråga om anslaget till marinförvaltningen (punkt 78) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Förstärkning
av arbets-
krafterna i
marinförvalt-
ningen m. m.
[79.]

76:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79) att till förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 72,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 304—307 av åberopade statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål finnas i såväl 1920 som 1921 års riksstater uppförda två särskilda anslag å respektive 25,120 kronor och 20,850 kronor.

Enligt vad departementschefen meddelat, har därutöver för år 1920 måst anlitas dels 10,000 kronor av sjöförsvarets anslag till extra utgifter dels ock 4,500 kronor av allmänna besparingsfonden.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att nyssnämnda två anslag sammanslås till ett, ävensom att å detta anslag beräknas ytterligare 14,500 kronor för förstärkning av marinförvaltningens arbetskrafter samt 12,000 kronor för genomförande av den beslutade nya löneregleringen för de centrala ämbetsverken.

I anslutning härtill har för år 1922 för ändamålet beräknats ett belopp av 72,000 kronor.

Med anledning av departementschefens meddelande att för förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen medel av Kungl. Maj:t anvisats från allmänna besparingarna, har utskottet ansett sig böra framhålla, att ett dylikt förfaringssätt icke torde stå i överensstämmelse med de i rikets ständers skrivelse den 12 maj 1841 angivna grunder i avseende å dispositionen av förenämnda besparingar.

Beträffande den av Kungl. Maj:t nu begärda förhöjningen av anslagsmedlen till förstärkning av marinförvaltningens arbetskrafter synes densamma kunna begränsas med hänsyn till den utsträckta arbetstiden, som från och med år 1922 i enlighet med den numera beslutade löneregleringen skall vinna tillämpning. En ökning av ifrågavarande anslagsmedel från nuvarande 45,970 kronor till 65,000 kronor synes utskottet i betraktande härav böra bliva tillfyllest.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 65,000 kronor.

77:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning i fråga om upptagande i riksstaten av ett ordinarie förslagsanslag för avlöning till personal vid kårer och stater m. fl. (punkt 80) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgivna utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl.

[80.]

anmäla.

78:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81) att för anställande av extra biträden å flottans stationer och inom kustfästningarna på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 69,100 kronor.

Extrabiträden å flottans stationer och inom kustfästningarna.

[81.]

Utskottets yttrande.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet velat härmed för riksdagen

anmäla.

Ålderstillägg. 79:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande ordinarie förslags-
[82.] anslaget till ålderstillägg (punkt 82) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet velat härigenom för riksdagen

anmäla.

Extra löne- 80:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag
tillägg. (punkt 83) hemställer utskottet,
[83.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1921 angivna grunder, av *extra lönetillägg* för år 1922 åt tjänstemän och betjante i ämbetsverk, kårer och stater, hörande till sjöförsvaret, å extra stat för år 1922 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp av 500 kronor.

[84 o. 85.] 81:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för dels personliga lönetillägg (punkt 84), dels ock rekryteringskostnader (punkt 85) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Marinens 82:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) hem-
reservstat. ställer utskottet,
[86.]

att riksdagen må i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till reservstat för marinen under titel »*Marinens reservstat, förslagsanslag*» och med oförändrat belopp, 39,111 kronor.

83:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag *dels* för [87—90.] marinens reservpersonal (punkt 87), *dels* till rese- och traktamentspenningar (punkt 88), *dels* till höjning av vissa dagtraktamenten (punkt 89), *dels ock* för flyttningsersättning (punkt 90) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

84:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91) får utskottet — under erinran att för närvarande finnes för beredande av resestipendier i riksstaten upptagna två ordinarie anslag med ett sammanlagt belopp av 34,000 kronor — hemställa,

Rese-
stipendier.
[91.]

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, upptaga ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Resestipendier, reservationsanslag»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 34,000 kronor.

85:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92) att till resestipendier för rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 333 och 334 av åberopade statsrådsprotokollet.

Till resestipendier för rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna har riksdagen såväl för år 1920 som år 1921 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,000 kronor.

Utskottet har med hänsyn till den jämförelsevis fåtaliga lärarpersonal, som finnes anställd vid sagda skolor, ansett, att medel icke varje år behöva anvisas för ifrågavarande ändamål. På grund härav får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

Rese-
stipendier för
rektorer och
lärare vid
skeppsgosse-
skolorna.

[92.]

B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.

Penning-
bidrag och
penning-
tillskott.

[93.]

86:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Penningbidrag och penningtillskott, förslagsanslag», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp af 623,090 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 334 och 335 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag har med utgångspunkt från det antal tjänstgöringsdagar som gällt för 1920 års klass vid marinen av Kungl. Maj:t beräknats på följande sätt:

flottan	kronor 407,090:—
kustartilleriet	» 216,000:—
	<hr/>
	Summa kronor 623,090:—

Utskottets
yttrande.

På grund av riksdagens beslut i fråga om tjänstgöringstiden för 1921 års klass vid marinen har utskottet uppgjort en approximativ beräkning av antalet tjänstgöringsdagar för marinen tilldelade värnpliktiga under år 1922. Härav synes framgå, att detta antal torde kunna beräknas till omkring 1,020,000.

För samtliga dessa dagar bör upptagas penningbidrag med 50 öre om dagen, varför alltså kostnaderna skulle uppgå till 510,000 kronor. Till bestridande av utgifterna för penningtillskott efter 25 öre om dagen för härtill berättigade värnpliktiga synes icke behöva beräknas högre belopp än 10,000 kronor.

Anslaget i dess helhet lär enligt utskottets mening kunna upptagas med 520,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln avd. Sjöförsvaret uppföra ett nytt ordinarie anslag benämnt »Penningbidrag och penningtillskott, förslagsanslag»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp 520,000 kronor.

87:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 94) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, uppföra ett nytt ordinarie anslag benämnt »Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, förslagsanslag», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp av 20,000 kronor.

Understöd åt
vissa värnplik-
tigas familjer.
[94.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 335—337.

Anslaget har av Kungl. Maj:t beräknats sålunda:

ordinarie understöd	kronor 12,000: —
tillfällig förhöjning	» 8,000: —
	<hr/>
	kronor 20,000: —

Med hänsyn till det reducerade antal tjänstgöringsdagar, vilket utskottet räknat med för år 1922, synes visserligen en mindre nedsättning av det äskade anslaget kunna ifrågasättas, men, då anslaget synes vara beräknat efter en väsentligt lägre norm än motsvarande anslag för lantförsvarets vidkommande, har utskottet icke ansett sig böra föreslå någon reduktion av anslagsbeloppet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, uppföra ett nytt ordinarie anslag benämnt »Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, förslagsanslag»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 20,000 kronor.

88:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., förslagsanslag», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp av 75,263 kronor.

Inskrivnings-,
mönstrings-
och färdkost-
nader m. m.
[95.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 337—343.

För ifrågavarande ändamål hava medel hittills beräknats under sjöbeväringens och kustartilleribeväringens avlöningsanslag med 75,352 kronor 50 öre.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att det nya anslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader skall i riksstaten upptagas med ett belopp av 75,263 kronor.

Utskottets
yttrande.

Mot den av Kungl. Maj:t framlagda beräkningen av anslaget har utskottet icke funnit anledning till annan erinran än att anslaget, som icke är uppskattat efter viss enhetskostnad för man och dag, lämpligen synes kunna avjämnas till 75,000 kronor.

I samband med behandlingen av denna anslagsfråga har utskottet velat erinra om vad som under punkt 17:o) härövan föreslagits beträffande gottgörelse till värnpliktig för inställelse till och återfärd från inskrivningsförrättning eller tjänstgöring. Kostnaderna för nämnda gottgörelse åt marinen tilldelade värnpliktiga utgå nämligen från detta anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må,

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., förslagsanslag»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 75,000 kronor.

C. Undervisning, understöd, expenser m. m.

Undervisningsmateriel
samt undervisningsanstalter
m. m.

[96.]

89:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m., reservationsanslag», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp av 20,621 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 343—346 av återropade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:t har vid beräkningen av förevarande anslag uppdelat detsamma på tre särskilda titlar, nämligen:

- Tit. I. Undervisningsmateriel.
 Tit. II. De fasta undervisningsverken.
 Tit. III. Kostnadsfria hemresor för skeppsgossar.

I fråga om de båda förstnämnda titlarna har av Kungl. Maj:t icke gjorts framställning om anvisande av ytterligare medel för ändamål, som avses under dessa titlar, vilka således böra upptagas med enahanda belopp som för innevarande år, eller 3,079 kronor respektive 10,741 kronor 50 öre eller i avjämnat tal 10,742 kronor.

För det under tit. III avsedda ändamål har för innevarande år upptagits ett belopp av 3,600 kronor. Med hänsyn, bland annat, till de höjda biljettprisen å järnväg har Kungl. Maj:t ansett ifrågavarande anslagspost böra höjas till 6,800 kronor.

Anslagsbehovet i dess helhet har av Kungl. Maj:t följaktligen angivits till $(3,079 + 10,742 + 6,800) = 20,621$ kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »*Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m., reservationsanslag*»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 20,621 kronor.

90:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 97) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »*Understöd åt föreningar, reservationsanslag*», dels ock att under detta anslag anvisa ett belopp av 21,550 kronor.

Understöd åt
föreningar.
[97.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 346—348 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag är avsett för nedanstående ändamål, för vilka medel tidigare bestritts av åtskilliga andra anslag, nämligen:

bidrag till örlogsmannasällskapet	kronor	4,000: —
understöd till krigsvetenskapsakademien	»	300: —
» » marinlitteraturföreningen	»	1,200: —
» » sjöofficerssällskapet i Stockholm	»	200: —

understöd till svenska underofficerssällskapet	kronor	700:—
» » föreningen pensionerade officerare	»	800:—
» » skeppsgossehemmet i Marstrand	»	1,000:—
underhåll av sjökrigshistoriska samlingar	»	7,550:—
bidrag till utgivande av svensk kustartilleritidskrift	»	1,200:—

hyresbidrag till:

sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona	»	1,600:—
flottans varvs verkmästareförening i Karlskrona	»	800:—
underofficerssällskapet i Stockholm	»	1,000:—
marinens varvsarbetare	»	1,200:—
		tillhopa kronor 21,550:—

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »*Understöd åt föreningar, reservationsanslag*»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 21,550 kronor.

Skrivmaterialier och
expenser m. m.

[98.]

91:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 98) att öka ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m., nu 250,000 kronor, med 93,525 kronor till 343,525 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 348—355 av åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:t har vid beräkningen av förevarande anslag uppdelat detsamma på tre särskilda titlar, nämligen:

Titel I. Skrivmaterialier och expenser m. m.

Titel II. Hyra, eldning, belysning och städning ävensom telefonabonnemang och skrivmaterialier vid sjörullföringsexpeditionerna.

Titel III. Hyra av vissa expeditions- m. fl. lokaler.

De å tit. I och II beräknade posterna hava av Kungl. Maj:t ansetts böra upptagas med enahanda belopp som för innevarande år beviljats för motsvarande ändamål eller 261,300 kronor, respektive 15,000 kronor.

För närvarande äro utgifter, hörande under tit. III beräknade till följande belopp, nämligen:

till förhyrande av lokal för marinförvaltningen	kronor	43,000: —
» » » » » sjökrigshögskolan	»	14,000: —
» » » » » kustartilleriets chefsexpedition	»	3,000: —
» » » » » marinintendentskolan	»	2,000: —
» » » » » mässlokaler för skeppsgosseckåren i Marstrand	»	825: —
Summa kronor		62,825: —

Med hänsyn till höjda hyreskostnader för sjökrigshögskolan och marinintendentskolan har Kungl. Maj:t ansett, att det under denna titel upptagna beloppet bör ökas med 4,400 kronor till 67,225 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle följaktligen sjöförsvarets expensanlag för år 1922 beräknas sålunda:

Titel I	kronor	261,300: —
Titel II	»	15,000: —
Titel III	»	67,225: —
eller tillhopa kronor		343,525: —

Utskottet har ansett, att det äskade anslaget kan med hänsyn till inträffat prisfall nedsättas till 325,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må öka ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m., nu 250,000 kronor, med 75,000 kronor till 325,000 kronor.

92:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 99) att öka ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 49,989 kronor, med 30,611 kronor till 80,600 kronor.

Tryckningskostnader.
[99.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 355 och 356 av återopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av ifrågavarande anslag är föranledd därav, att till detsamma från andra anslag överflyttats vissa utgiftsposter.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må öka ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 49,989 kronor, med 30,611 kronor till 80,600 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Biblioteks-
verksamheten
för underbefäl
och manskap
vid marinen.

93:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100) hemställer utskottet,

[100.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till understödjande av *biblioteksverksamheten för underbefäl och manskap vid marinen* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 8,200 kronor.

Fackutbild-
ningskurs för
marinläkar-
stipendiater
över stat
m. fl.

[101.]

94:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 101) att till fackutbildningskurs för marinläkarstipendiater över stat och värnpliktiga läkare vid marinen å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 357—360 av åberopade statsrådsprotokollet.

Det av Kungl. Maj:t äskade beloppet är avsett för arvoden åt fackutbildningskursens ledare och lärare.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *fackutbildningskurs för marinläkarstipendiater över stat och värnpliktiga läkare vid marinen* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,500 kronor.

Statatbidrag
för utgivande
av ett sjö-
krigshistoriskt
arbete.

[102.]

95:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102) att såsom statsbidrag för utgivande av ett sjökrigshistoriskt arbete å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 360—362 av statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande arbete, som enligt vad departementschefen upplyst syntes vara värdefullt ur den sjökrigshistoriska forskningens synpunkt,

kommer att utgivas av marinlitteraturföreningen under titel »Flottan och ryska kriget 1790».

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *statsbidrag för utgivande av ett sjökrigshistoriskt arbete* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

D. Förplägnad, beklädnad m. m.

96:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Förplägnad, förslagsanslag», dels ock att under nämnda anslag anvisa ett belopp av 2,439,161 kronor. Förplägnad.
[103.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 362—366 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag är upptaget med samma belopp, som hittills beräknats för förplägnad under flottans och kustartilleriets naturaunderhållsanslag samt anslaget till sjukvård för marinen. Till grund för beräkningen har lagts en portionskostnad av, vid tjänst i land 58 öre för fast anställt manskap och värnpliktiga samt 62 öre för underofficerare och vid tjänstgöring ombord å fartyg 88 öre för all personal.

Med hänsyn till det reducerade antal tjänstgöringsdagar, varmed utskottet för år 1922 räknat, synes en nedsättning av det äskade anslagsbeloppet till 2,300,000 kronor kunna ske. Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Förplägnad, förslagsanslag»,

b) under nämnda anslag anvisa ett belopp av 2,300,000 kronor.

Beklädnad. 97:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 104) dels att i
[104.] riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Beklädnad, reservationsanslag», dels ock att under anslaget anvisa ett belopp av 1,076,040 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 367—375.

Beklädnadskostnaderna för marinens personal hava hittills beräknats å tre särskilda anslag med tillhoppa 1,076,040 kronor. Någon ändring i detta å ordinarie stat upptagna belopp har nu icke av Kungl. Maj:t ifrågasatts.

Utskottets
yttrande.

På grund av att utskottet för år 1922 räknat med ett betydligt lägre antal tjänstgöringsdagar än som legat till grund för Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, torde en nedsättning av anslagsbeloppet kunna ifrågasättas. Några särskilda grunder för beräkningen av anslagsbehovet i dess helhet finnas emellertid icke i statsrådsprotokollet angivna, varför utskottet, i anslutning till vad under punkt 74:o) anförts, velat framhålla önskvärdheten, att bestämda beräkningsgrunder för framtiden komma till användning.

Den besparing å anslaget, som skulle kunna göras på grund av minskat antal tjänstgöringsdagar, är emellertid jämförelsevis obetydlig. Utskottet anser sig därför icke böra föreslå någon ändring av Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

- att riksdagen må
- a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Beklädnad, reservationsanslag»,
 - b) under anslaget anvisa ett belopp av 1,076,040 kronor.

Förstärkning
av beklädnadsanslaget.

[105.]

98:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 105) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till beklädnad å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 807,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 374.

Ifrågavarande förstärkningsanslag har beräknats till 75 procent av det ordinarie anslagens belopp.

Utskottet har på grund av de rådande osäkra prisförhållandena icke ansett skäl föreligga att redan nu anslag anvisas till beklädnadsanslagets liksom ett flertal andra underhålls- m. fl. anslags förstärkning. Det belopp, som för år 1922 kan bliva för sådant ändamål behöfligt, synes kunna beviljas av samma års riksdag. Medel för mötande av jämväl denna utgift torde dock böra beräknas i det belopp, som bör avsättas i 1922 års stat till »Dyrtidskostnader för försvaret», varom utskottet yttrar sig under punkt 161:o) här nedan.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

99:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., reservationsanslag», dels ock att under anslaget anvisa ett belopp av 133,886 kronor.

Kasernutredningsanslaget.

[106.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 375—378.

Kostnaderna för kasern- och förplägnadsutredning, å ordinarie stat för år 1922, beräknade till 133,886 kronor, hava från ett flertal anslag nu sammanförts till förevarande nya anslag, som av Kungl. Maj:t ansetts böra upptagas med nämnda belopp.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., reservationsanslag»,

b) under anslaget anvisa ett belopp av 133,886 kronor.

100:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 107) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 46,860 kronor.

Förstärkning
av kasern-
utrednings-
anslaget.

[107.]

I anslutning till vad utskottet under punkt 98:o) anfört får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Bränsle-
anslaget.
[108.]

101:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 108) dels att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., förslagsanslag», dels att under detta anslag anvisa ett belopp av 625,085 kronor, dels ock att medgiva, att halva kostnaden för uppvärmning av det såsom boställe åt befälhavande amiralen i Karlskrona upplåtna s. k. kungshuset i nämnda stad må från och med den 1 september 1921 övertagas av statsverket.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 378 —382.

De å ordinarie stat beräknade kostnaderna för bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m. uppgå för innevarande år till 625,085 kronor. Samma belopp har av Kungl. Maj:t ansetts böra upptagas under förevarande nya anslag.

Utskottets
yttrande.

Mot beräkningen av bränsleanslaget har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Vad beträffar det begärda medgivandet, att halva uppvärmningskostnaden för det s. k. kungshuset i Karlskrona övertages av statsverket, har utskottet med hänsyn till de konsekvenser ett dylikt medgivande måste innebära ansett sig icke kunna tillstyrka denna framställning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »*Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., förslagsanslag*»,

b) under detta anslag anvisa ett belopp av 625,085 kronor,

c) avslå Kungl. Maj:ts framställning beträffande statsverkets övertagande av halva uppvärmningskostnaden för befälhavande amiralens i Karlskrona boställshus.

E. Övningar.

102:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109) att öka ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 4,027,000 kronor, med 450,000 kronor till 4,477,000 kronor.

Flottans
krigsbered-
skap och
övningar.

Beträffande utredningen i fråga får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 383—387.

[109.]

Den föreslagna ökningen å detta anslag är föranledd av Kungl. Maj:ts beslut den 27 februari och den 14 maj 1920 angående höjning av sjötillägg samt diet- och mässpenningar m. m.

Under erinran om vad utskottet i sitt utlåtande nr 4 B punkt 38:o) anfört rörande sänkning av de fastställda sjötilläggen samt diet- och mässpenningarna, och då det tillägg till de före 1920 utgående sådana förmåner, som må kunna under år 1922 bliva erforderligt, läser böra utgå från det förstärkningsanslag, som kan komma att beviljas, synes utskottet den av Kungl. Maj:t ifrågasatta anslagsförhöjningen icke böra vidtagas.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må upptaga ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar med oförändrat belopp, 4,027,000 kronor.

103:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 110) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar å extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 805,000 kronor.

Förstärkning
av flottans
övningsanslag.

[110.]

I anslutning till vad utskottet under punkt 98:o) anfört får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.

[111.]

104:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 111) att öka ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 485,700 kronor, med 9,500 kronor till 495,200 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 387 —391.

För de ändamål, detta anslag efter den nu föreslagna omläggningen av sjöförsvarets anslag avser att tillgodose, är för innevarande år anvisat ett belopp av 488,700 kronor.

Därutöver har av Kungl. Maj:t föreslagits att anslaget skulle ökas med 6,500 kronor för möjliggörande av övningar med viss nytillkommen artillerimateriel.

Anslaget i dess helhet har alltså av Kungl. Maj:t föreslagits att för år 1922 utgå med 495,500 kronor.

Utskottets yttrande.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den uppgjorda anslagsberäkningen, hemställer,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 485,700 kronor, med 9,500 kronor till 495,200 kronor.

Lega och furagering m. m. för hästar vid kustartilleriet.

[112.]

105:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 112) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till *lega och furagering m. m. för hästar vid kustartilleriet* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 75,000 kronor.

F. Sjukvård.

Sjukvård för marinen.

[113.]

106:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 113) att minska ordinarie förslagsanslaget till sjukvård för marinen, nu 175,960 kronor, med 56,290 kronor till 119,670 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 394 —396.

För bestridande av sjukvårdskostnader vid marinen hava hittills under tre särskilda anslag anvisats tillhopa 119,670 kronor. Från det nuvarande anslaget till sjukvård för marinen skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag till andra ordinarie anslag överflyttas ett belopp av 56,290 kronor.

Med hänsyn till det reducerade antal tjänstgöringsdagar för marinen tilldelade värnpliktiga, varmed utskottet ansett sig böra räkna, skulle visserligen en mindre nedsättning i anslagsbeloppet kunna ifrågasättas. Dock har utskottet i betraktande av de högst betydande överskridanden, som under en följd av år ägt rum, icke ansett sig nu kunna föreslå någon sådan nedsättning. Anslaget torde därför böra upptagas med av Kungl. Maj:t angivet belopp, 119,670 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till sjukvård för marinen, nu 175,960 kronor, med 56,290 kronor till 119,670 kronor.

107:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 114) hemställer utskottet,

att riksdagen må för *anskaffning av andningsapparater* bevilja ett anslag av 19,865 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 10,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Anskaffning
av andnings-
apparater.

[114.]

G. Flytande materiel och byggnader.

108:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 115) att minska ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,945,050 kronor, med 58,750 kronor till 2,886,300 kronor.

Beträffande förevarande framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Flottans
nybyggnad
och under-
håll.

[115.]

Förstärkning
av anslaget
till flottans
nybyggnad
och underhåll.

109:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 116) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 600,000 kronor.

[116.]

I fråga om utredningen rörande detta anslagsäskande får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 398—412.

Utskottets
yttrande.

Av statsrådsprotokollet framgår, att varvschefen i Karlskrona ansett stora olägenheter för varvsdriftens rationella ordnande uppstå därigenom, att de medel, som för visst år avses för underhållsarbeten, icke anvisas före årets början. I avvaktan på beslut om förstärkningsanslag, måste nämligen vissa arbeten uppskjutas till årets senare hälft, vilket åter vållat anhopning av arbetena under denna tid.

Med hänsyn till vad sålunda anförts, har utskottet ansett sig i detta fall böra tillstyrka, att det äskade förstärkningsanslaget nu beviljas.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 600,000 kronor.

Krigsfartygs-
materiel.

[117.]

110:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 117) att för anskaffning av krigsfartygsmateriel bevilja ett anslag å 15,000,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 5,000,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Utvidgning
och modernisering
av
flottans varv i
Karlskrona.

[118.]

111:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 118) att av det utav 1916 års riksdag till utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona beviljade anslaget å 1,350,000 kronor å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 417—428 av återopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anvisning avses för anskaffande av moderna arbetsmaskiner och transportanordningar vid flottans varv i Karlskrona.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må av det utav 1916 års riksdag till *utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona* beviljade anslaget å 1,350,000 kronor å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

112:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 119) att till anordningar för elektrisk belysning m. m. å vid flottans skeppsbro i Karlskrona förlagda fartyg å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 92,000 kronor.

Elektrisk belysning m. m. å vid flottans skeppsbro i Karlskrona förlagda fartyg.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 428—430 av åberopade statsrådsprotokollet.

[119.]

Kungl. Maj:ts förslag innebär i huvudsak, att det vid arbeten å ej rustade fartyg hittills använda belysningssättet medelst karbid- och paraffinlampor, stearinljus m. m. skulle ersättas med elektrisk belysning. För möjliggörande härav erfordras anordnande av elektriska transformatorer för transformering av den från Karlskrona stad enligt kontrakt erhållna högspända strömmen samt kontakthanordningar för kablar till de olika fartygen. Kostnaderna härför hava beräknats till 92,000 kronor.

Utskottet, som funnit att ifrågavarande anordningar, då så ske kan, böra komma till utförande, har dock med hänsyn till det rådande statsfinansiella läget icke ansett sig för närvarande kunna tillstyrka anvisandet av härför erforderliga medel.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

113:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 120) att för anordnande av elektrisk ytterbelysning å Skeppsholmen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

Elektrisk ytterbelysning å Skeppsholmen.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 430—432 av åberopade statsrådsprotokollet.

[120.]

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har föranletts därav, att Stockholms stads gatunämnd förklarat sig, med hänsyn till av Kungl. Maj:t stadgad inskränkning i tiden för öppethållandet av Skepps- och Kastellholmarna för allmänheten, förhindrad låta föranstalta om allmän belysning å nämnda holmar. Genom införandet av elektrisk belysning skulle årskostnaderna för ifrågavarande belysning, som numera övertagits av flottan, nedgå från omkring 14,000 kronor till omkring 5,500 kronor.

Utskottet, som visserligen funnit, att elektrisk ytterbelysning bör komma till utförande å Skeppsholmen, har dock med hänsyn till det rådande statsfinansiella läget icke ansett sig för närvarande kunna tillstyrka anvisandet av medel för härav föranledda anordningar.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

Stridsspets-
källare vid
flottansstation
i Karlskrona.

114:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 121) att för uppförande av stridsspetskällare vid flottans station i Karlskrona å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 9,000 kronor.

[121.] Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 432—434 av åberopade statsrådsprotokollet.

Nytt anslag.

Den föreslagna stridsspetskällaren avses för beredande av ändamålsenlig och fuktfri förvaringsplats för stridsspetsar till torpeder.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande hemliga handlingar, får hemställa,

att riksdagen må för uppförande av *stridsspetskällare vid flottans station i Karlskrona* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 9,000 kronor.

Befästningar,
kust-
artilleriets
kaserner m. m.

115:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 122) dels att i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., reservationsanslag», dels ock att under anslaget anvisa ett belopp av 319,850 kronor.

[122.] Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 434—437 av åberopade statsrådsprotokollet.

För de med ifrågavarande anslag avsedda ändamål är å ordinarie stat för innevarande år beräknat ett belopp av 317,050 kronor.

Kungl. Maj:t har därutöver äskat medel för underhåll av följande anordningar, för vilka medel hittills icke beräknats, nämligen:

Vaxholm: vatten- och avloppsledningar	kronor	250:—
artilleriförrådslokaler	»	500:—
Karlskrona: luftförsvar	»	80:—
förbättring av hygieniska förhållanden	»	250:—
Älvsborg: vatten- och avloppsledningar för underoffi- cerares bostäder	»	315:—
förbättring av hygieniska förhållanden	»	293:—
i avrundat tal sammanlagt kronor		1,700:—

Därjämte har av Kungl. Maj:t äskats ett belopp av 1,100 kronor för bestridande av underhållskostnader för den på grund av 1920 års riksdags beslut inköpta lägenheten Lugnet.

För år 1922 har Kungl. Maj:t sålunda under ifrågavarande anslag äskat ett belopp av (317,050 + 1,700 + 1,100 =) 319,850 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., reservationsanslag»,

b) under anslaget anvisa ett belopp av 319,850 kronor.

116:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 123) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 65,000 kronor.

I anslutning till vad utskottet under punkt 98:o anført får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

117:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124) dels att i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Kustartilleriets materiel m. m., reservationsanslag», dels ock att under anslaget anvisa ett belopp av 373,240 kronor.

Förstärkning
av reserva-
tionsanslaget
till befästning-
gar, kustartil-
leriets kasern-
er m. m.
[123.]

Kustartilleri-
ets materiel.
[124.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 438—441 av åberopade statsrådsprotokollet.

Till ifrågavarande anslag skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag överflyttas från nuvarande anslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel dels det för underhåll av kustfästningarnas inventarier beräknade beloppet, 241,850 kronor, dels ock kostnaderna, 127,187 kronor 50 öre, för handvapenförrådet, för sjöförbindelser och för yttre renhållning eller tillhoppa 369,037 kronor 50 öre.

Utöver sistberörda belopp borde å här ifrågavarande anslag upptagas 3,200 kronor för underhåll av viss nytillkommen materiel samt 1,000 kronor för renhållning å den jämlikt 1920 års riksdags beslut inköpta lägenheten Lugnet.

Det av Kungl. Maj:t till uppförande i riksstaten föreslagna anslaget till kustartilleriets materiel m. m. har av Kungl. Maj:t beräknats till (369,037: 50 + 3,200 + 1,000 =) 373,237 kronor 50 öre eller i avrundat tal 373,240 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten uppföra ett nytt ordinarie anslag, benämnt »Kustartilleriets materiel m. m., reservationsanslag»,

b) under anslaget anvisa ett belopp av 373,240 kronor.

Förstärkning
av reservationsanslaget
till kustartilleriets materiel m. m.

118:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 125) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 75,000 kronor.

[125.]

I anslutning till vad utskottet under punkt 98:o) anfört får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Bostadshus
för underofficerare
i Vaxholms fästning.

119:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126) att till uppförande av bostadshus i Vaxholms fästning för underofficerare av första graden å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

[126.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 441—450 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förslag om uppförande av underofficersbyggnad i Vaxholms fästning har av Kungl. Maj:t framlagts för såväl 1918 som 1920 års riksdagar, men icke blivit av riksdagen godkända. Beträffande det till sistberörda års riksdag framlagda förslaget, enligt vilket för beredande av bostäder åt underofficerare i fästningen skulle uppföras två byggnader, innehållande respektive 3 och 2 lägenheter, anmärkte riksdagen, att det syntes lämpligast för kostnadernas nedbringande, att bostäderna inrymdes i en byggnad.

Kungl. Maj:t har nu framlagt förslag om beredande av bostäder åt fem underofficerare av första graden genom uppförande av en byggnad av sten för en beräknad kostnad av 200,000 kronor, varav 100,000 kronor äskats å extra stat för år 1922 och 100,000 kronor å tilläggsstat för innevarande år.

Då det kommit till utskottets kännedom, att inom försvarsrevisionen fråga uppstått om disponerande för bostadsändamål av det till Vaxholm förlagda ingenjörkompaniets kasern, därest densamma icke längre skulle erfordras för sitt nuvarande ändamål, synes utskottet något beslut icke nu böra fattas om uppförande av ytterligare bostadshus i Vaxholms fästning.

Utskottets
yttrande.

På grund härav får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

120:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 127) att för iståndsättande av inlösta byggnader å Nya varvet å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 40,600 kronor.

Istånds-
sättande av
inlösta bygg-
nader å Nya
varvet.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 450 och 451 av åberopade statsrådsprotokollet.

[127.]

På framställning av marinförvaltningen har Kungl. Maj:t den 24 oktober 1919 medgivit, att för inlösen av byggnaderna å kronotomterna litt. j och l å Nya varvet (numera benämnda nr 58—60) finge användas ett belopp av högst 14,500 kronor att utgå av arrendemedel.

Uti de inlösta byggnaderna, som äro avsedda för inkvartering av marinens till Nya varvet förlagda personal, skulle, enligt vad departementschefen upplyst, bostäder kunna beredas för sex gifta underofficerare.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har icke haft något att erinra mot anvisande av medel för ifrågasvarande byggnaders iståndsättande för angivet ändamål, men har dock ansett, att med hänsyn till inträffat prisfall en nedsättning av det äskade beloppet till 32,000 kronor bör kunna ske.

Utskottet hemställer alltså,

Nytt anslag.

att riksdagen må för *iståndsättande av inlösta byggnader å Nya varvet å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor.*

Vägförbättringar m. m. å Nya varvet.

[128.]

121:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 128) att till vägförbättringar m. m. å Nya varvet bevilja ett anslag av 80,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 20,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 451—453 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har ansett, att de av Kungl. Maj:t föreslagna vägförbättringarna böra komma till utförande och i sin helhet påbörjas redan under innevarande år med anlåtande av medel anvisade för arbetslöshetens bekämpande.

Något anslag för ändamålet under fjärde huvudtiteln skulle på grund härav icke erfordras.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Förbättring av de hygieniska förhållandena inom vissa kustfästningar.

[129.]

122:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) hemställer utskottet,

att riksdagen må av det utav 1920 års riksdag till *förbättring av de hygieniska förhållandena inom vissa kustfästningar* beviljade anslaget å 108,600 kronor å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag an-

visa återstående ärenu icke anvisade beloppet, 54,300 kronor.

123:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 130) att för inlösen av ett telegrafverket tillhörigt bostadshus vid Tingstäde radiostation å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 39,810 kronor.

Inlösen av ett telegrafverket tillhörigt bostadshus vid Tingstäde radiostation.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 454 och 455 av åberopade statsrådsprotokollet.

[130.]

Efter framställning av Kungl. Maj:t beviljade 1916 års riksdag under utgifter för kapitalökning till uppförande av ett bostadshus vid Tingstäde radiostation för telegrafverkets räkning ett anslag av 40,000 kronor. Härvid förutsattes, att radiostationen i sin helhet skulle av telegrafverket övertagas från marinförvaltningen och öppnas för allmän korrespondens.

Då telegrafstyrelsen och marinens myndigheter numera enats om, att bemanningen och driften vid radiostationen i Tingstäde skall ombesörjas av marinen, har Kungl. Maj:t ansett, att ifrågavarande bostadshus bör övertagas av marinen och anläggningskostnaden, uppgående till i jämnt krontal 39,810 kronor, tillgodoföras telegrafverket.

Utskottet, som ansett att något anslag för nu ifrågavarande ändamål icke erfordras, får hemställa,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förslag om inlösen av telegrafverket tillhörigt bostadshus vid Tingstäde radiostation må medgiva, att ifrågavarande hus övertages av försvaret samt att anläggningskostnaden avskrivs från telegrafverkets kapitalkonto.

Nytt anslag.

H. Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel.

124:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 131) dels att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner under titel »Skjut- och materieförsök samt in-

Skjut- och materieförsök samt inskjutning av kanoner.

[131.]

skjutning av kanoner, reservationsanslag», dels ock att öka detta anslag, nu 40,000 kronor, med 20,000 kronor till 60,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 457—461.

Det nuvarande ordinarie anslaget till skjutförsök samt inskjutning av kanoner har nu föreslagits skola disponeras även för materielförsök samt för detta ändamål höjas med 10,000 kronor.

Till förstärkning av anslaget har för år 1920 anvisats ett anslag å tilläggsstat för samma år med ett belopp av 10,000 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid nu föreslagit att detta belopp uppföres under det ordinarie anslaget. Ökningen av anslaget i dess helhet skulle följaktligen bli 20,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har icke ansett sig kunna tillstyrka, att detta anslag höjes utöver det belopp, 50,000 kronor, som för år 1920 ställts till förfogande för det med anslaget avsedda ändamålet. I den mån materielförsök kunna äga rum inom ramen för nämnda anslagsbelopp, har utskottet icke velat motsätta sig att så sker, samt att anslagets benämning följaktligen ändras på av Kungl. Maj:t angivet sätt.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner under titel »Skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner, reservationsanslag»,

b) öka detta anslag, nu 40,000 kronor med 10,000 kronor till 50,000 kronor.

Eldlednings-
instrument.

[132.]

125:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 132) att för anskaffning av eldledningsinstrument för vissa av flottans fartyg bevilja ett anslag av 490,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet velat härigenom för riksdagen

anmäla.

126:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 133) att för jagares förseende med luftkanoner bevilja ett anslag av 75,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 37,500 kronor. Jagares förseende med luftkanoner. [133.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 462—464.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för *jagares förseende med luftkanoner* bevilja ett anslag av 75,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 37,500 kronor.

127:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 134) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa, Projektutredning för luftkanoner. [134.]

att riksdagen må till *förbättrad projektutredning för luftkanoner* bevilja ett anslag av 66,500 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 33,250 kronor. Nytt anslag

128:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa, Brisansrör. [135.]

att riksdagen må för *ersättande av förbrukade brisansrör* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor. Nytt anslag.

129:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) hemställer utskottet, Maskiner m. m. för artilleriverkstaden i Karlskrona. [136.]

att riksdagen må för anskaffning av *maskiner m. m. för artilleriverkstaden i Karlskrona* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor. Nytt anslag.

Artilleriammunition för kustfästningarna.

[137.]

130:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 137) att till fortsatt anskaffning av artilleriammunition för kustfästningarna bevilja ett anslag av 250,000 kronor och därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 125,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 467 och 468.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag avser en fortsättning av den anskaffning av artilleriammunition för kustfästningarna, vartill 1918 års lagtima riksdag beviljat ett anslag av 250,000 kronor.

Utskottets yttrande.

På grund av numera inträffat prisfall, synes ett anslag av 200,000 kronor komma att bli tillfyllest för ändamålet. På 1922 års stat torde härav böra anvisas 100,000 kronor.

Utskottet hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må till fortsatt anskaffning av *artilleriammunition för kustfästningarna* bevilja ett anslag av 200,000 kronor och därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor.

Lyspistoler för kustfästningarna.

[138.]

131:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 138) hemställer utskottet,

att riksdagen må för anskaffning av *lyspistoler för kustfästningarna* bevilja ett anslag av 17,500 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 8,750 kronor.

Revidering av krut m. m.

[139.]

132:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

att riksdagen må till *revidering av kustfästningarnas äldre krut m. m.* bevilja ett anslag av 50,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 25,000 kronor.

Nytt anslag.

Försök med långspetsade projektiler.

[140.]

133:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 140) att till fortsatta försök med långspetsade projektiler å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 470.

Utskottet, som ansett att en nedsättning av det äskade anslaget till 15,000 kronor kan ske, får hemställa,

att riksdagen må till fortsatta försök med långspetsade projektiler å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor. Nytt anslag.

134:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 141) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa Försök med lysprojektiler. [141.]

att riksdagen må till försök med lysprojektiler å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor. Nytt anslag.

135:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 142) att för anskaffning av minmateriel för flottan bevilja ett anslag av 200,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 100,000 kronor. Minmateriel för flottan. [142.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 471—479.

Ifrågavarande anslag är avsett för anskaffning av minmateriel för flottan i den begränsade omfattning, som erfordras för bibehållande av vunnen yrkesskicklighet hos den nu vid minverkstaden anställda, till 25 man uppgående arbetsstyrkan.

Med hänsyn till det statsfinansiella läget anser sig utskottet icke kuuna tillstyrka beviljande av högre belopp för minanskaffning än 150,000 kronor. Härav torde hälften eller 75,000 kronor böra anvisas å 1922 års stat. Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för anskaffning av minmateriel för flottan bevilja ett anslag av 150,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 75,000 kronor. Nytt anslag.

Sjunkminor för
flottan.

[143.]

136:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 143) att för anskaffning av sjunkminor för flottan bevilja ett anslag av 96,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 48,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 479.

Anskaffningen är avsedd för att möjliggöra övningar med detta slag av minmateriel.

Utskottets
yttrande.

På grund av statsfinansiella skäl anser sig utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, icke kunna tillstyrka beviljande av detta anslag.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Minmateriel
för kust-
fästningarna.

[144.]

137:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det av 1918 års lagtima riksdag beviljade anslaget till anskaffning av minmateriel för kustfästningarna må, till den del det samma av riksdagen anvisats, användas för ersättande av viss försliten minmateriel för samma fästningar.

Minsvep för
kust-
fästningarna.

[145.]

138:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 145), får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

Nytt anslag.

att riksdagen må för anskaffning av *minsvep för kustfästningarna* bevilja ett anslag av 42,000 kronor och därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 14,000 kronor.

Försök med
minmateriel
m. m.

[146.]

139:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146) får utskottet, under erinran om att för försök med minmateriel m. m. för innevarande år anvisats 25,000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *försök med minmateriel m. m.* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

140:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 147) att för anskaffning av torpeder å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

Anskaffning
av torpeder.
[147.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 484—490.

Det av Kungl. Maj:t äskade anslaget är avsett för fortsättande av arbetena med de enligt beslut av 1920 års och innevarande års riksdagar redan beställda torpeder. Frågan om nybeställning av torpeder under år 1922 har ansetts böra ankomma på samma års riksdags prövning.

Anslagsbeloppet är beräknat med hänsyn till behovet av arbetsmateriel åt den vid torpedverkstaden i Karlskrona anställda reducerade arbetsstyrkan.

Med hänsyn till det statsfinansiella läget anser sig utskottet för närvarande icke kunna tillstyrka anvisande av högre belopp för detta ändamål än 450,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för *anskaffning av torpeder* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

141:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 148) att för framställning av en ny torpedtyp bevilja ett anslag av 175,000 kronor och därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 87,500 kronor.

Framställning
av en
ny torpedtyp.
[148.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 491.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet velat härmed för riksdagen

anmäla.

142:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 149) att för modernisering av flottans radiostationer bevilja ett anslag av 170,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 85,000 kronor.

Modernisering
av flottans
radiostationer.
[149.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 491 och 492.

Med ifrågavarande anslag avses att tillgodose de mest oundgängliga kraven i fråga om radiostationernas modernisering, som, enligt vad departementschefen anført, påkallas såväl ur krigsberedskapssynpunkt som i handelssjöfartens intresse.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Nytt anslag.

att riksdagen må för *modernisering av flottans radiostationer* bevilja ett anslag av 170,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 85,000 kronor.

Radiotelegrafiapparater för särskilt ändamål.

143:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

[150.]

att riksdagen må för anskaffning av *radiotelegrafiapparater för särskilt ändamål* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Nytt anslag.

Försök med torped-, gnist- och flygmateriel.

144:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 151) att till försök med torped-, gnist- och flygmateriel å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

[151.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 492—494.

För vart och ett av åren 1920 och 1921 har för ifrågavarande försök anvisats ett anslag å 50,000 kronor. Tidigare hava för ändamålet mindre belopp ställts till förfogande.

Utskottets yttrande.

Beviljande av medel för försök av denna art synes utskottet icke behöva årligen ifrågakomma. Då därjämte vid utgången av år 1920 avsevärda reservationer förefunnos å de tidigare beviljade medlen, torde någon medelsanvisning å 1922 års stat icke böra äga rum.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

Apparater för dimbildning.

145:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

[152.]

att riksdagen må för anskaffning av *apparater för dimbildning* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Nytt anslag.

146:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 153) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

Anskaffning
av chiffer-
apparater
m. m.

att riksdagen må för *anskaffning av chifferapparater* m. m. bevilja ett anslag av 45,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 22,500 kronor.

[153.]

Nytt anslag.

I. Diverse.

147:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 154) att minska ordinarie förslagsanslaget till utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m., nu 40,000 kronor, med 24,000 kronor till 16,000 kronor.

Utgivande av
läroböcker,
beskrivningar,
reglementen
och instruk-
tioner m. m.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 499 av åberopade statsrådsprotokollet.

[154.]

Minskningen å förevarande anslag har föranletts därav, att under anslaget upptagna tryckningskostnader — för innevarande år 24,000 kronor — överflyttats till anslaget till tryckningskostnader.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m., nu 40,000 kronor, med 24,000 kronor till 16,000 kronor.

148:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 155) att minska ordinarie anslaget till diverse behov, nu 22,254 kronor, med 12,254 kronor till 10,000 kronor.

Diverse
behov.

[155.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 499—501 av åberopade statsrådsprotokollet.

De särskilda sakkunniga, som verkställt utredning rörande omläggningen av sjöförsvarets anslag, hava framhållit, att det icke syntes behöfligt att bibehålla detta anslag, då de ändamål, varför anslaget avsetts, i allmänhet tillgodosåges av andra anslag.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som delar denna de sakkunnigas uppfattning, har ansett att anslaget kan ur riksstaten uteslutas.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må ur riksstaten utesluta ordinarie anslaget till diverse behov.

Extra
utgifter.
[156.]

149:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 156) att minska ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter, nu 105,000 kronor, med 20,000 kronor till 85,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 501 och 502 av återopade statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna sänkningen av ifrågavarande anslag är betingad däraf, att till andra anslag överflyttats vissa kostnader av stadigvarande natur.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter, nu 105,000 kronor, med 20,000 kronor till 85,000 kronor.

Ersättning
för rustning
och rotering.
[157.]

150:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157) hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering, nu 2,790 kronor, med 435 kronor till 2,355 kronor.

Semester åt
vid sjöför-
svaret an-
ställda
arbetare.
[158.]

151:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 158) att för beredande av semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 503 och 504 av återopade statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen på extra stat för år 1921 anvisat ett förslagsanslag av 140,000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t nu gjorda äskandet av medel för samma ändamål har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för beredande av *semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

K. Sjökarteverket.

Avlöning till
sjökarteverkets civila
personal m. m.
[159.]

152:o) I fråga om Kungl. Maj:ts framställningar om anslag för avlöning till sjökarteverkets civila personal och för ålderstillägg åt samma personal (punkt 159) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

153:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 160) att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående avlöning till sjökarteverkets civila personal och omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet, för beredandet av tillfällig löneförbättring åt viss personal vid sjökarteverket å extra stat för år 1922 tillsvidare beräkna såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 3,800 kronor.

Tillfällig löne-
bättring för
viss personal
vid sjökarte-
verket.

[160.]

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 4 februari 1921 dagtecknad proposition (nr 111) givit riksdagen tillkänna att ifrågavarande av Kungl. Maj:t beräknade anslag icke erfordras.

I anledning härav påkallas icke något utskottets yttrande rörande Kungl. Maj:ts ovanberörda förslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

154:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 161) dels att ur riksstaten utesluta anslaget till sjökarteverket, reservationsanslag, dels ock att i riksstaten upptaga ett nytt ordinarie anslag, »Omkostnader för sjömättningsväsendet, reservationsanslag», samt under detta anslag för år 1922 anvisa ett belopp av 70,000 kronor.

Omkostnader
för sjömät-
ningsväsendet.

[161.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 504—526 av åberopade statsrådsprotokollet.

Det nuvarande reservationsanslaget till sjökarteverket, vilket är avsett att ersättas med det nu till upptagande i riksstaten föreslagna anslaget till omkostnader för sjömättningsväsendet, är uppfört med ett belopp av 49,000 kronor. Då Kungl. Maj:t ansett, att ett för närvarande till bestridande av ifrågavarande utgifter utgående bidrag från handels- och sjöfartsfonden, 21,000 kronor, icke vidare borde tillgodoföras anslaget, har föreslagits motsvarande höjning av anslaget, vilket alltså av Kungl. Maj:t upptagits med 70,000 kronor. Det extra anslaget till utförande av sjömätningar, i innevarande års riksstat uppfört med 233,200 kronor, vilket anslag utgör ett tilläggsanslag till nämnda ordinarie anslag, har för år 1922 av Kungl. Maj:t föreslagits att utgå med 295,000 kronor.

I fråga om det nya ordinarie anslaget till omkostnader för sjömättningsväsendet synes enligt utskottets mening det hittills utgående bidraget från handels- och sjöfartsfonden allt fortfarande böra beräknas såsom en inkomstpост under anslaget, som med anledning härav bör

Utskottets
yttrande.

kunna upptagas i riksstaten med samma belopp, som hittills beräknats å reservationsanslaget till sjökarteverket eller 49,000 kronor.

Beträffande det extra anslaget för utförande av sjömätningar har utskottet i fråga om detsamma icke ansett sig för år 1922 kunna tillstyrka beviljande av högre belopp, än som i innevarande års riksstat för ändamålet anvisats eller 233,200 kronor.

Rörande förevarande ordinarie anslag hemställer utskottet,

- att riksdagen må
- a) ur riksstaten utesluta anslaget till sjökarteverket, reservationsanslag,
 - b) i riksstaten upptaga ett nytt ordinarie anslag, »Omkostnader för sjömätningstväsendet, reservationsanslag», samt under detta anslag för år 1922 anvisa ett belopp av 49,000 kronor.

Utförande av sjömätningar. 155:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 162) att till [162.] utförande av sjömätningar å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 295,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 504—526 av återopade statsrådsprotokollet.

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 154:o) anfört hemställer utskottet,

- att riksdagen må till *utförande av sjömätningar* å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 233,200 kronor.

[163 o. 164.] 156:o) I fråga om Kungl. Maj:ts framställningar dels om upptagande i riksstaten av ett nytt ordinarie anslag »Omkostnader för kontroll- och undersökningstväsendet, reservationsanslag» (punkt 163), dels ock om medel till förstärkning av berörda anslag (punkt 164) kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtanden; vilket utskottet velat härmed för riksdagen

anmäla.

Tidskriften »Underrättelser för sjöfarande». 157:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 165) hemställer utskottet,

- [165.] att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till *redigering och utgivning av*

tidskriften »Underrättelser för sjöfarande» å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 38,000 kronor.

158:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 166) att såsom bidrag till en internationell hydrografisk byrå å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 11,000 kronor. Bidrag till en internationell hydrografisk byrå. [166.]

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 52:o) av sitt utlåtande nr 4 B anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till en internationell hydrografisk byrå å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor.

159:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 167) att ur riksstaten utesluta följande ordinarie anslag, nämligen: Anslag, som böra utgå ur riksstaten. [167.]

Marinstaben	kronor	7,400: —	[167.]
Sjökrigshögskolan, reservationsanslag	»	27,625: —	
Sjökrigsskolan, reservationsanslag	»	48,469: —	
Skeppsgosseskolor	»	76,800: —	
Marinintendentskolan, reservationsanslag	»	11,975: —	
Avlöning för flottans kårer och stater, förslagsanslag	»	6,531,245: —	
Rekapitulations- och avskedspremier vid flottan, förslagsanslag	»	143,000: —	
Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna, reservationsanslag	»	497,756: —	
Naturaunderhåll åt personal vid flottan, förslagsanslag	»	2,098,436: —	
Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., förslagsanslag	»	851,984: —	
Avlöning för kustartilleriets personal, förslagsanslag	»	1,666,786: —	
Rekapitulations- och avskedspremier vid kustartilleriet, förslagsanslag	»	51,000: —	
Beklädnad åt kustartilleriets manskap, reservationsanslag	»	122,655: —	
Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, förslagsanslag	»	530,900: —	

Underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, reservationsanslag	kronor	738,550: —
Kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m., förslagsanslag	»	430,000: —
Ersättning åt officerare, ingenjörer och intendent under anställning eller kommendering utrikes, reservationsanslag	»	30,000: —
Resestipendium åt läkare vid marinläkarkåren, reservationsanslag	»	4,000: —
Flyttningshjälp, förslagsanslag	»	40,000: —
Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, förslagsanslag	»	425,000: —

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må ur riksstaten utesluta ovan omnämnda ordinarie anslag.

Övriga ordinarie anslag.

Övriga ordinarie anslag.

160:o) I fråga om de ordinarie anslag under fjärde huvudtiteln, vilka icke blivit här ovan särskilt omnämnda, har någon förändring icke av Kungl. Maj:t ifrågasatts, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1922 upptaga samtliga de ordinarie anslag, vilka icke här ovan särskilt omnämlts, med oförändrade belopp.

Dyrtidskostnader för försvaret.

Dyrtidskostnader för försvaret.

161:o) Å sid. 5 och 6 samt 293 och 294 av statsrådsprotokollet har departementschefen framhållit, att medel under år 1922 syntes bliva erforderliga för förstärkning av följande ordinarie övnings- och underhållsanslag under avd. II, Landtförsvaret, nämligen:

- anslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisnings-
 anstalter och utbildningskurser,
 » » skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m.,
 » » skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden,
 » » mathållning,
 » » munderingsutrustning,
 » » kasernutredning, intendenturfordon m. m.,
 » » bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppför-
 banden,
 » » furagering,
 » » truppförbandens övningar,
 » » fält- och fälttjänstövningar,
 » » sjuk- och veterinärvård m. m.,
 » » vapen och ammunition m. m. samt
 » » ingenjörmateriel.

Till förstärkning av dessa anslag för år 1922 har departements-
 chefen beräknat, att en summa av 18,000,000 kronor skulle erfordras.
 Detta belopp har av Kungl. Maj:t äskats under särskild huvudtitel med
 rubrik »dyrtidskostnader för försvaret» såsom avsättning till bestridande
 av dyrtidskostnader vid armén.

Beträffande vissa övnings- och underhållsanslag under avd. III,
 Sjöförsvaret, har departementschefen likaledes i statsrådsprotokollet sid. 6
 samt 532 framhållit, att till förstärkning av dylika anslag av såväl
 reservationsanslags som förslagsanslags natur för år 1922 erfordrades
 särskilda medel, beräknade till 4,000,000 kronor. Jämväl detta belopp
 har av Kungl. Maj:t äskats under ovanberörda särskilda huvudtitel så-
 som avsättning till bestridande av dyrtidskostnader vid marinen.

Hela det belopp, som alltså borde under nämnda huvudtitel avsättas
 för bestridande av dyrtidskostnader för försvaret, uppginge till 22,000,000
 kronor, vilket belopp skulle stå till förfogande vid uppgörandet av 1922
 års tilläggsstat.

Utöver de anslag, som av Kungl. Maj:t avsetts skola för år 1922
 erhålla förstärkning med anlitan av det till avsättning föreslagna
 beloppet, 22,000,000 kronor, har utskottet, såsom av punkterna 98:o),
 100:o), 103:o), 116:o) och 118:o) närmare framgår, ansett, att avsättning
 bör ske för mötande av ökade kostnader under år 1922 jämväl för föl-
 jande anslag under avd. III, Sjöförsvaret, för vilkas förstärkning Kungl.
 Maj:t redan under huvudtiteln äskat nedan angivna belopp:

Utskottets
 yttrande.

till beklädnad	kronor	807,000:—
» kasern- och förplägnadsutredning samt säng- servis m. m.	»	46,860:—
» flottans krigsberedskap och övningar	»	805,000:—
» befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. ...	»	65,000:—
» kustartilleriets materiel m. m.	»	75,000:—
	S:a kronor	1,798,860:—

Hela det förstärkningsbelopp, som skulle avses för huvudtitelns övnings- och underhållsanslag, borde alltså enligt Kungl. Maj:ts beräkning, upptagas med i runt tal 23,800,000 kronor.

I överensstämmelse med vad som av departementschefen framhållits, böra enligt utskottets mening medel redan nu avsättas för mötande av de ökade kostnader, som kunna beräknas uppkomma under år 1922 icke blott å anslag, för vilkas förstärkning medel hittills plägat anvisas, utan även för sådana anslag, särskilt under avd. III, Sjöförsvaret, vilka på grund av att de varit av förslagsanslags natur icke förstärkts, oaktat utgifterna under anslagen i betänklig grad överstigit de å riksstaten upptagna anslagsbeloppen. På grund av numera inträffat prisfall och med hänsyn till det lägre antal tjänstgöringsdagar, varmed utskottet ansett sig kunna räkna för år 1922 synes dock även för tillgodoseende av sistnämnda behov ett belopp av 20,000,000 kronor bliva tillfyllest. I särskilt utlåtande denna dag har utskottet därför gjort framställning om anvisande av nämnda belopp såsom »Avsättning för dyrtidskostnader vid försvaret», vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 12 maj 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell, O. U. B. Olsson, C. G. Ekman, O. Bergqvist, E. A. Hallin, A. Pers, J. Nilsson* i Malmö, *F. L. Lindqvist* och *A. R. Rooth* samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, P. Nilsson* i Bonarp, *W. Bäckström, O. Nilsson* i Örebro, *J. Erlansson, K. E. W. Söderhielm, K. A. Westman, F. T. Hamrin, P. M. Olsson* i Blädinge och *S. J. Karlsson* i Nynäshamn.

Reservationer:

vid *punkt 23* (frivilliga skytteväsendets befrämjande) av herrar *O. U. B. Olsson, J. Nilsson* i Malmö, *F. L. Lindqvist, A. Anderson* i Råstock, *O. H. Waldén, O. Nilsson* i Örebro och *S. J. Karlsson* i Nynäshamn, vilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet håller före att i nu rådande statsfinansiella situation anslaget till den frivilliga skytterörelsen tillhör de anslag som i första hand böra kunna inbesparas. Detta så mycket hellre som nyttan av anslaget ur ren försvarssynpunkt alltid varit i hög grad omtvistad. Icke ens framstående skyttar i värnpliktsåldern hava ansetts kunna erhålla någon lindring eller lättnad i den för övriga värnpliktige fastställda övningstiden. Utskottet hemställer:

att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag i förevarande punkt.»

av herrar *W. Bäckström* och *F. T. Hamrin*.

vid *punkt 32* (intendenturutrustning åt landstormen) av herrar *J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell, O. Bergqvist, E. A. Hallin, A. R. Rooth, P. Nilsson* i Bonarp, *J. Erlansson, K. E. W. Söderhielm* och *P. M. Olsson* i Blädinge, vilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under erinran att ifrågavarande anvisning är ägnad att bereda någon lättnad åt vår hårt beträngda beklädnadsindustri hemställer utskottet,

att riksdagen må av det för anskaffande av *intendenturutrustning åt landstormen* utav 1918 års riksdag beviljade anslag, 1,755,800 kronor, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa återstoden, 277,900 kronor.»

vid *punkt 39* (truppförbandens övningar) av herrar *O. U. B. Olsson, J. Nilsson* i Malmö, *F. L. Lindqvist, A. Anderson* i Råstock, *O. H. Waldén, O. Nilsson* i Örebro och *S. J. Karlsson* i Nynäshamn, vilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Mot beräkningen — — — — 208,000 kronor. Anslaget skulle härigenom minskas med i runt tal 130,000 kronor utöver av Kungl. Maj:t angivna 50,000 kronor.

På grund av det svåra statsfinansiella läget, som nödgår till den största sparsamhet på alla områden, torde dessutom det beräknade anslagsbeloppet för frivilliga landstormsövningar, 95,910 kronor, böra inbesparas, varjämte det beräknade anslaget för vinterövningar, 374,500 kronor, torde böra nedsättas till i runt tal 175,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till truppförbandens övningar, nu 2,098,463 kronor, med 475,410 kronor till 1,623,053 kronor.»

av herrar *C. G. Ekman* och *F. T. Hamrin*.

vid *punkt 40* (vinterrekrytskola vid Södra skånska infanteriregementet) av herr *K. E. W. Söderhielm*, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag oförändrat;

vid *punkt 42* (fält- och fälttjänstövningar) av herrar *O. U. B. Olsson*, *J. Nilsson* i Malmö, *F. L. Lindqvist*, *A. Anderson* i Råstock, *O. H. Waldén*, *O. Nilsson* i Örebro och *S. J. Karlsson* i Nynäshamn;

vid *punkt 126* (jagares förseende med luftkanoner) av herrar *O. U. B. Olsson*, *C. G. Ekman*, *J. Nilsson* i Malmö, *F. L. Lindqvist*, *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H. Waldén*, *W. Bäckström*, *O. Nilsson* i Örebro, *F. T. Hamrin* och *S. J. Karlsson* i Nynäshamn, vilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet har ansett att med tillgodoseende av ifrågarande anslagskrav kan tillsvidare anstå.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.»

vid *punkt 136* (sjunkminor för flottan) av herr *K. E. W. Söderhielm*, vilken ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag i ärendet.

Bil. A.

**Beräkning
av de värnpliktigas tjänstgöringsdagar under år 1922.**

	Tjänstgöringsdagar.		
	Med penning- bidrag å 0,50 kr.	Med penningtillskott	
		å 0,25 kr.	å 0,50 kr.
I. Vapenföra.			
Fotfolket	4,833,694	131,000	80,000
Rytteriet	351,380	—	—
Fält- och positionsartilleriet	756,490	—	—
Fästningsartilleriet	108,225	—	—
Ingenjörtrupperna	313,966	—	—
Trängen	338,880	9,000	—
Intendenturtrupperna	81,943	3,000	—
Studenter och likställda	354,090	50,000	—
	7,118,668	193,000	80,000
II. Icke vapenföra.			
.....	744,480	—	—
Summa tjänstgöringsdagar	7,863,148	193,000	80,000

Bil. B.

Beräkning
av underhållsdagar för stam- och lejda hästar, remonter m. fl. för år 1922.

	Antal underhålls- dagar.
A. Underhållsdagar för stamhästar m. fl.	
9,697 stamhästar i 365 dagar	3,539,405
Egna tjänstehästar	70,445
310 remonter i 35 dagar	10,850
310 remonter i 254 dagar	78,740
650 remonter i 200 dagar	130,000
Summa	3,829,440
B. Underhållsdagar för lejda hästar (approximativt).	
a. Truppförbanden:	
Infanteriet	20,500
Kavalleriet	2,500
Artilleriet	123,000
Ingenjörtrupperna	40,000
Trängen	20,000
Intendenturtrupperna	2,000
	208,000
b. Arméförvaltningens intendentsdepartement	7,000
Summa	215,000

Approximativt antal hästunderhållsdagar för år 1922 (215,000 + 3,829,440 =) 4,044,440.

Anmärkingar.

a. Vid beräkningen av intendenturanslaget och furageringsanslaget upptages antalet hästunderhållsdagar till 3,835,700.

b. Vid beräkningen av sjukvårdsanslaget upptages antalet hästunderhållsdagar till 4,044,440.

c. Vid beräkningen av munderingsanslaget upptages antalet hästunderhållsdagar till (3,835,700—1,283,410 =) 2,552,290.

Verkliga utgifter.

IV. Fjärde huvudtiteln. Försvarsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
1. Departementet.					
1	Departementschefen			24,000	
2	Övergångsavlöning för departementschefen, <i>förslagsanslag</i> , högst				2,000
3	Departementet, <i>förslagsanslag</i>			304,000	
	Säger för departementet			328,000	2,000
2. Lantförsvaret.					
A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.					
1	Arméförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	* 547,000			
2	Förstärkning av arbetskrafterna i arméförvaltningen, <i>förslagsanslag</i> , högst		50,300		
3	Avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., <i>förslagsanslag</i>	* 43,200,000			
4	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	* 78,800			
5	Inkvarteringsordnande i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	21,450			
6	Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>		125		
7	Ökade arvoden åt lärarpersonalen vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,300		
8	Dagavlöningstillägg åt indelt manskap, <i>förslagsanslag</i>		* 96,600		
9	Mötesbidrag, <i>förslagsanslag</i>		35,000		
10	Rekryteringskostnader, <i>reservationsanslag</i>	* 614,350			
11	Arméns reservstater, <i>förslagsanslag</i>	512,300			
12	Arméns personal över stat, <i>förslagsanslag</i>	* 360,000			
13	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..	* 600,000			
14	Höjning av vissa dagtraktamenten, <i>förslagsanslag</i> ..		* 500,000		
15	Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsnämndernas ordförande, <i>förslagsanslag</i> ..	100,000			
16	Flyttningersättning, <i>förslagsanslag</i>	* 100,000			
17	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	31,500		46,165,400	686,325

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.					
1	Penningbidrag och penningtillskott, <i>förslagsanslag</i>	4,019,824			
2	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, <i>förslagsanslag</i>	471,800			
3	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	525,300		5,016,924	
C. Undervisning, understöd, expenser m. m.					
1	Undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	563,343			
2	Merkostnader vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>reservationsanslag</i>		21,300		
3	Vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>reservationsanslag</i>		50,600		
4	Vissa kostnader för krigsskolans verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst		55,000		
5	Studiestipendier, <i>reservationsanslag</i>	32,200			
6	Understöd åt föreningar och till skrifers utgivande, <i>reservationsanslag</i>	24,000			
7	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		1,376,000		
8	Soldathemsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		10,000		
9	Skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m., <i>reservationsanslag</i>	306,814			
10	Skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden, <i>reservationsanslag</i>	163,250			
11	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	120,500			
12	Vissa arbeten å mobiliseringsverket, <i>reservationsanslag</i>		35,000	1,210,107	1,547,900
D. Förplägnad, intendenturmateriel, reparation, övningar m. m.					
1	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	6,406,589			
2	Munderingsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	3,778,853			
3	Kasernutredning, intendenturfordon m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,683,622			

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Ex tra anslag Kronor
4		220,000		
5		175,000		
6		100,000		
7				
8	2,305,316			
9	* 934,350			
10	4,036,550			
11		40,000		
12		66,000		
13	1,918,463			
14		26,500		
15		100,000		
16	640,000	232,700	21,703,743	960,200
E. Sjukvård m. m.				
1	601,720			
2		8,000		
3		77,000		
4		175,000		
5		70,400		
6		** 358,000		
7		200,000		
8		15,000		
9		30,000	601,720	933,400

* Beloppet redan beviljat av riksdagen.

** Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
F. Vapen och ammunition.					
1	Vapen och ammunition m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	3,512,583			
2	Fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprute- materiel, <i>reservationsanslag</i>		700,000		
3	Fortsatt anskaffning av kulsprutemateriel, <i>reserva- tionsanslag</i>		300,000		
4	Säkerställande av driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,100,000	3,512,583	3,100,000
G. Byggnader och ingenjörmateriel.					
1	Byggnader, övningsfält och skjutbanor, <i>reserva- tionsanslag</i>	2,065,700			
2	Förstärkning av reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,065,700		
3	Fullföljande av arbetena å kasernetablissemang för femton infanteriregementen, <i>reservationsanslag</i> ..		2,000,000		
4	Merkostnader för ett i samband med 1914 års härordning beslutat byggnadsföretag vid armén, <i>förslagsanslag</i> , högst, att utgå av tillfälliga låne- medel		7,000		
5	Underhåll av maskinella anordningar vid vätgas- verket i Boden, <i>reservationsanslag</i>		4,200		
6	Anordningar vid krigstelefonnätet i Boden, <i>reser- vationsanslag</i>		24,800		
7	Anordnande av s. k. Monoinstallationer inom ång- centralerna vid vissa kasernetablissemang, <i>reser- vationsanslag</i>		35,000		
8	Förstärkning av uppvärmningsanläggningarna i Svea och Göta livgardens kasernetablissemang, <i>reservationsanslag</i>		90,000		
9	Vissa väganläggningar vid Malmslätt m. m., <i>reser- vationsanslag</i>		33,065		
10	Inköp eller expropriation av enskild mark vid Malmslätt, <i>förslagsanslag</i>		18,000		
11	Ingenjörmateriel, <i>reservationsanslag</i>	124,100			
12	Komplettering av viss ingenjörmateriel, <i>reserva- tionsanslag</i>		63,000		
13	Krigsbromaterielens förstärkning, <i>reservationsan- slag</i>		30,000		

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
14 Komplettering av viss materiel vid Fälttelegrafkåren, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
15 Förslag av materialier för flygplantillverkning, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
16 Underhåll av flygmaterielen, <i>reservationsanslag</i> ..		500,000	2,189,800	4,930,765
H. Diverse.				
1 Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>	400,000			
2 Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	615,000			
3 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>	200,000			
4 Semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare, <i>förslagsanslag</i>		100,000		
5 Övningar och försök med viss teknisk materiel, <i>reservationsanslag</i>		* 636,700		
6 Ordnande av viss materieltillverkning m. m., <i>reservationsanslag</i>		* 1,200,000	1,215,000	1,936,700
Säger för lantförsvaret			81,615,277	14,095,290
3. Sjöförsvaret.				
A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.				
1 Marinförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	* 215,000			
2 Förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		65,000		
3 Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl., <i>förslagsanslag</i>	* 16,800,000			
4 Extra biträden vid flottans stationer och inom kustfästningarna, <i>förslagsanslag</i> , högst		* 69,100		
5 Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	* 31,200			
6 Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>		500		
7 Personliga lönetillägg, <i>förslagsanslag</i> , högst		* 5,525		
8 Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	* 441,650			
9 Marinens reservstat, <i>förslagsanslag</i>	39,111			
10 Marinens reservpersonal, <i>förslagsanslag</i>	* 118,017			
11 Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..	* 300,000			
12 Höjning av vissa dagtraktamenten, <i>förslagsanslag</i> ..		* 50,000		
13 Flyttningersättning, <i>förslagsanslag</i>	* 45,000			
14 Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	34,000		18,023,978	190,125

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.					
1	Penningbidrag och penningtillskott, <i>förslagsanslag</i> .	520,000			
2	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, <i>förslagsanslag</i>	20,000			
3	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	75,000		615,000	
C. Undervisning, understöd och expenser m. m.					
1	Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m., <i>reservationsanslag</i>	20,621			
2	Understöd åt föreningar, <i>reservationsanslag</i>	21,550			
3	Skrivmaterialier och expenser m. m., <i>förslagsanslag</i>	325,000			
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	80,600			
5	Biblioteksverksamheten för underbefäl och manskap vid marinen, <i>reservationsanslag</i>		8,200		
6	Fackutbildningskurs för marinläkarstipendiater över stat och värnpliktiga läkare vid marinen, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,500		
7	Bidrag för utgivande av ett sjökrigshistoriskt arbete, <i>reservationsanslag</i>		3,000	447,771	13,700
D. Förplägnad, beklädnad m. m.					
1	Förplägnad, <i>förslagsanslag</i>	2,300,000			
2	Beklädnad, <i>reservationsanslag</i>	1,076,040			
3	Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., <i>reservationsanslag</i>	133,886			
4	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., <i>förslagsanslag</i>	625,085		4,135,011	
E. Övningar.					
1	Flottans krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i>	4,027,000			
2	Kustartilleriets krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i>	495,200			

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3 Krigsövningar vid kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>	20,000			
4 Lega och furagering m. m. för hästar vid kustartilleriet, <i>förslagsanslag</i> , högst		75,000	4,542,200	75,000
F. Sjukvård.				
1 Sjukvård för marinen, <i>förslagsanslag</i>	119,670			
2 Anskaffning av andningsapparater, <i>reservationsanslag</i>		10,000	119,670	10,000
G. Flytande materiel och byggnader.				
1 Flottans nybyggnad och underhåll, <i>reservationsanslag</i>	* 2,886,300			
2 Förstärkning av reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, <i>förslagsanslag</i> , högst .		600,000		
3 Krigsfartygsmateriel, <i>reservationsanslag</i>		* 5,000,000		
4 Utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>		100,000		
5 Stridsspetskällare vid flottans station i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>		9,000		
6 Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., <i>reservationsanslag</i>	319,850			
7 Kustartilleriets materiel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	373,240			
8 Iståndsättande av inlösta byggnader å Nya varvet, <i>reservationsanslag</i>		32,000		
9 Förbättring av de hygieniska förhållandena inom vissa kustfästningar, <i>reservationsanslag</i>		54,300	3,579,390	5,795,300
H. Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel.				
1 Skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner, <i>reservationsanslag</i>	50,000			
2 Eldledningsinstrument för vissa av flottans fartyg, <i>reservationsanslag</i>		* 100,000		
3 Jagares förseende med luftkanoner, <i>reservationsanslag</i>		37,500		
4 Förbättrad projektilutredning för luftkanoner, <i>reservationsanslag</i>		33,250		

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Ersättande av förbrukade brisansrör, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
6	Maskiner m. m. för artilleriverkstaden i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>		25,000		
7	Artilleriammunition för kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>		100,000		
8	Lypspistoler för kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>		8,750		
9	Revidering av kustfästningarnas äldre krut m. m., <i>reservationsanslag</i>		25,000		
10	Försök med långpetsade projektiler, <i>reservationsanslag</i>		15,000		
11	Försök med lysprojektiler, <i>reservationsanslag</i>		10,000		
12	Minmateriel för flottan, <i>reservationsanslag</i>		75,000		
13	Minsvep för kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i> ..		14,000		
14	Försök med minmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..		50,000		
15	Anskaffning av torpeder, <i>reservationsanslag</i>		450,000		
16	Framställning av en ny torpedtyp, <i>reservationsanslag</i>		* 87,500		
17	Modernisering av flottans radiostationer, <i>reservationsanslag</i>		85,000		
18	Radiotelegrafiapparater för särskilt ändamål, <i>reservationsanslag</i>		25,000		
19	Apparater för dimbildning, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
20	Chifferapparater m. m., <i>reservationsanslag</i>		22,500	50,000	1,223,500
I. Diverse.					
1	Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m., <i>förslagsanslag</i>	16,000			
2	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	85,000			
3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>	65,000			
4	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i> ..	2,355			
5	Semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare, <i>förslagsanslag</i>		125,000	168,355	125,000
J. Sjökarteverket.					
1	Avlöning till sjökarteverkets civila personal	* 110,700			
2	Ålderstillägg för sjökarteverkets civila personal, <i>förslagsanslag</i>	* 7,000			
3	Omkostnader för sjömättningsväsendet, <i>reservationsanslag</i>	49,000			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
4 Utförande av sjömätningar, <i>reservationsanslag</i>		233,200		
5 Omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet, <i>reservationsanslag</i>	* 15,000			
6 Förstärkning av reservationsanslaget till omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet, <i>förslagsanslag</i> , högst		* 4,000		
7 Tidskriften »Underrättelser för sjöfarande», <i>reservationsanslag</i>		38,000		
8 Internationell hydrografisk byrå, <i>förslagsanslag</i> . .		9,000	181,700	284,200
Säger för sjöförsvaret			31,863,075	7,716,825
Summa			113,806,352	21,814,115

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas